។ នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

ខុទ្ទកនិកាយេ

ថេរីគាថាបាឡិ

១. ឯកកនិបាតោ

១. អញ្ញតរាថេរីគាថា

១. “សុខំ សុបាហិ ថេរិកេ, កត្វា ចោឡេន បារុតា;
ឧបសន្តោ ហិ តេ រាគោ, សុក្ខឌាកំ វ កុម្ភិយ”ន្តិ។

ឥត្ថំ សុទំ អញ្ញតរា ថេរី អបញ្ញាតា ភិក្ខុនី គាថំ អភាសិត្ថាតិ។

២. មុត្តាថេរីគាថា

២. “មុត្តេ មុច្ចស្សុ យោគេហិ, ចន្ទោ រាហុគ្គហា ឥវ;
វិប្បមុត្តេន ចិត្តេន, អនណា ភុញ្ជ បិណ្ឌក”ន្តិ។

ឥត្ថំ សុទំ ភគវា មុត្តំ សិក្ខមានំ ឥមាយ គាថាយ អភិណ្ហំ ឱវទតីតិ។

៣. បុណ្ណាថេរីគាថា

៣. “បុណ្ណេ បូរស្សុ ធម្មេហិ, ចន្ទោ បន្នរសេរិវ;
បរិបុណ្ណាយ បញ្ញាយ, តមោខន្ធំ [តមោក្ខន្ធំ (សី. ស្យា.)] បទាលយា”តិ។

ឥត្ថំ សុទំ បុណ្ណា ថេរី គាថំ អភាសិត្ថាតិ។

៤. តិស្សាថេរីគាថា

៤. “តិស្សេ សិក្ខស្សុ សិក្ខាយ, មា តំ យោគា ឧបច្ចគុំ;
សព្ពយោគវិសំយុត្តា, ចរ លោកេ អនាសវា”តិ។

... តិស្សា ថេរី...។

៥. អញ្ញតរាតិស្សាថេរីគាថា

៥. “តិស្សេ យុញ្ជស្សុ ធម្មេហិ, ខណោ តំ មា ឧបច្ចគា;
ខណាតីតា ហិ សោចន្តិ, និរយម្ហិ សមប្បិតា”តិ។

... អញ្ញតរា តិស្សា ថេរី...។

៦. ធីរាថេរីគាថា

៦. **“ធីរេ និរោធំ ផុសេហិ [ផុស្សេហិ (សី.)], សញ្ញាវូបសមំ សុខំ;**
អារាធយាហិ និព្ពានំ, យោគក្ខេមមនុត្តរ”ន្តិ [យោគក្ខេមំ អនុត្តរន្តិ (សី. ស្យា.)]។

... ធីរា ថេរី...។

៧. វីរាថេរីគាថា

៧. “វីរា វីរេហិ [ធីរា ធីរេហិ (ក.)] ធម្មេហិ, ភិក្ខុនិ ភាវិតិន្ទ្រិយា;
ធារេហិ អន្តិមំ ទេហំ, ជេត្វា មារំ សវាហិនិ”ន្តិ [សវាហនន្តិ (ក.)]។

… វីរា ថេរី…។

៨. មិត្តាថេរីគាថា

៨. “សទ្ធាយ បព្ពជិត្វាន, មិត្តេ មិត្តរតា ភវ;
ភាវេហិ កុសលេ ធម្មេ, យោគក្ខេមស្ស បត្តិយា”តិ។

… មិត្តា ថេរី…។

៩. ភទ្រាថេរីគាថា

៩. “សទ្ធាយ បព្ពជិត្វាន, ភទ្រេ ភទ្ររតា ភវ;
ភាវេហិ កុសលេ ធម្មេ, យោគក្ខេមមនុត្តរ”ន្តិ។

… ភទ្រា ថេរី…។

១០. ឧបសមាថេរីគាថា

១០. “ឧបសមេ តរេ ឱឃំ, មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរំ;
ធារេហិ អន្តិមំ ទេហំ, ជេត្វា មារំ សវាហន”ន្តិ។

… ឧបសមា ថេរី…។

១១. មុត្តាថេរីគាថា

១១. “សុមុត្តា សាធុមុត្តាម្ហិ, តីហិ ខុជ្ជេហិ មុត្តិយា;
ឧទុក្ខលេន មុសលេន, បតិនា ខុជ្ជកេន ច;
មុត្តាម្ហិ ជាតិមរណា, ភវនេត្តិ សមូហតា”តិ។

… មុត្តា ថេរី…។

១២. ធម្មទិន្នាថេរីគាថា

១២. “ឆន្ទជាតា អវសាយី, មនសា ច ផុដា [ផុដ្ឋា (ស្យា.), ផុឋា (សី. អដ្ឋ.)] សិយា;
កាមេសុ អប្បដិពទ្ធចិត្តា [អប្បដិពន្ធចិត្តា (ក.)], **ឧទ្ធំសោតាតិ** វុច្ចតី”តិ [ឧទ្ធំសោតា វិមុច្ចតីតិ (សី. បី.)]។

… ធម្មទិន្នា ថេរី…។

១៣.វិសាខាថេរីគាថា

១៣. “ករោថ ពុទ្ធសាសនំ, យំ កត្វា នានុតប្បតិ;
ខិប្បំ បាទានិ ធោវិត្វា, ឯកមន្តេ និសីទថា”តិ។

… វិសាខា ថេរី…។

១៤.សុមនាថេរីគាថា

១៤. “ធាតុយោ ទុក្ខតោ ទិស្វា, មា ជាតឹ បុនរាគមិ;
ភវេ ឆន្ទំ វិរាជេត្វា, ឧបសន្តា ចរិស្សសី”តិ។

... សុមនា ថេរី...។

១៥. ឧត្តរាថេរីគាថា

១៥. “កាយេន សំវុតា អាសឹ, វាចាយ ឧទ ចេតសា;
សមូលំ តណ្ហមព្ពុយ្ហ, សីតិភូតាម្ហិ និព្ពុតា”តិ។

... ឧត្តរា ថេរី...។

១៦. វុឌ្ឍបព្ពជិតសុមនាថេរីគាថា

១៦. “សុខំ ត្វំ វុឌ្ឍិកេ សេហិ, កត្វា ចោឡេន បារុតា;
ឧបសន្តោ ហិ តេ រាគោ, សីតិភូតាសិ និព្ពុតា”តិ។

... សុមនា វុឌ្ឍបព្ពជិតា ថេរី...។

១៧. ធម្មាថេរីគាថា

១៧. “បិណ្ឌបាតំ ចរិត្វាន, ទណ្ឌមោលុព្ភ ទុព្ពលា;
វេធមានេហិ គត្តេហិ, តត្ថេវ និបតឹ ឆមា;
ទិស្វា អាទីនវំ កាយេ, អថ ចិត្តំ វិមុច្ចិ មេ”តិ។

... ធម្មា ថេរី...។

១៨. សង្ឃាថេរីគាថា

១៨. “ហិត្វា ឃរេ បព្ពជិត្វា [បព្ពជិតា (សី. អដ្ឋ.)], ហិត្វា បុត្តំ បសុំ បិយំ;
ហិត្វា រាគញ្ច ទោសញ្ច, អវិជ្ជញ្ច វិរាជិយ;
សមូលំ តណ្ហមព្ពុយ្ហ, ឧបសន្តាម្ហិ និព្ពុតា”តិ។

... សង្ឃា ថេរី...។

ឯកកនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

២. ទុកនិបាតោ

១. អភិរូបនន្ទាថេរីគាថា

១៩. [អប. ថេរី ២.៤.១៥៧ អបទានេបិ] “អាតុរំ អសុចិំ បូតិំ, បស្ស នន្ទេ សមុស្សយំ;
អសុភាយ ចិត្តំ ភាវេហិ, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ។

២០. “អនិមិត្តញ្ច ភាវេហិ, មានានុសយមុជ្ជហ;
តតោ មានាភិសមយា, ឧបសន្តា ចរិស្សសី”តិ។

ឥត្ថំ សុទំ ភគវា អភិរូបនន្ទំ សិក្ខមានំ ឥមាហិ គាថាហិ អភិណ្ហំ ឱវទតីតិ [ឥត្ថំ សុទំ ភគវា អភិរូបនន្ទំ សិក្ខមានំ ឥមាហិ គាថាហិ អភិណ្ហំ ឱវទតីតិ (ក.)]។

២. ជេន្តាថេរីគាថា

២១. “យេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា, មគ្គា និព្ពានបត្តិយា;
ភាវិតា តេ មយា សព្ពេ, យថា ពុទ្ធេន ទេសិតា។

២២. “ទិដ្ឋោ ហិ មេ សោ ភគវា, អន្តិមោយំ សមុស្សយោ;
វិក្ខីណោ ជាតិសំសារោ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ”តិ។

ឥត្ថំ សុទំ ជេន្តា ថេរី គាថាយោ អភាសិត្ថាតិ។

៣. សុមង្គលមាតាថេរីគាថា

២៣. “សុមុត្តិកា សុមុត្តិកា [សុមុត្តិកេ សុមុត្តិកេ (សី.), សុមុត្តិកេ សុមុត្តិកា (ស្យា. ក.)], សាធុមុត្តិកាម្ហិ មុសលស្ស;
អហិរិកោ មេ ឆត្តកំ វាបិ, ឧក្ខលិកា មេ ទេឌ្ឍភំ វាតិ។

២៤. “រាគញ្ច អហំ ទោសញ្ច, ចិច្ចិដិ ចិច្ចិដីតិ វិហនាមិ;
សា រុក្ខមូលមុបគម្ម, អហោ សុខន្តិ សុខតោ ឈាយាមី”តិ។

… សុមង្គលមាតា ថេរី [អញ្ញតរា ថេរី ភិក្ខុនី អបញ្ញាតា (ស្យា. ក.)]។

៤. អឌ្ឍកាសិថេរីគាថា

២៥. “យាវ កាសិជនបទោ, សុង្កោ មេ តត្តកោ អហុ;
តំ កត្វា នេគមោ អគ្ឃំ, អឌ្ឍេនគ្ឃំ ឋបេសិ មំ។

២៦. “អថ និព្ពិន្ទហំ រូបេ, និព្ពិន្ទញ្ច វិរជ្ជហំ;
មា បុន ជាតិសំសារំ, សន្ធាវេយ្យំ បុនប្បុនំ;
តិស្សោ វិជ្ជា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

… អឌ្ឍកាសិ ថេរី…។

៥. ចិត្តាថេរីគាថា

២៧. “កិញ្ចាបិ ខោម្ហិ កិសិកា, គិលានា ពាឡ្ហទុព្ពលា;
ទណ្ឌមោលុព្ភ គច្ឆាមិ, បព្ពតំ អភិរូហិយ។

២៨. “សង្ឃាដិំ និក្ខិបិត្វាន, បត្តកញ្ច និកុជ្ជិយ;
សេលេ ខម្ភេសិមត្តានំ, តមោខន្ធំ បទាលិយា”តិ។

… ចិត្តា ថេរី…។

៦. មេត្តិកាថេរីគាថា

២៩. “កិញ្ចាបិ ខោម្ហិ ទុក្ខិតា, ទុព្ពលា គតយោព្ពនា;
ទណ្ឌមោលុព្ភ គច្ឆាមិ, បព្ពតំ អភិរូហិយ។

៣០. “និក្ខិបិត្វាន សង្ឃាដឹ, បត្តកញ្ច និកុជ្ជិយ;
និសិន្នា ចម្ហិ សេលម្ហិ, អថ ចិត្តំ វិមុច្ចិ មេ;
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

... មេត្តិកា ថេរី...។

៧. មិត្តាថេរីគាថា

៣១. “ចាតុទ្ទសី បញ្ចទសី, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

៣២. “ឧបោសថំ ឧបាគច្ឆិំ, ទេវកាយាភិនន្ទិនី;
សាជ្ជ ឯកេន ភត្តេន, មុណ្ឌា សង្ឃាដិបារុតា;
ទេវកាយំ ន បត្ថេហំ, វិនេយ្យ ហទយេ ទរ”ន្តិ។

... មិត្តា ថេរី...។

៨. អភយមាតុថេរីគាថា

៣៣. “ឧទ្ធំ បាទតលា អម្ម, អធោ វេ កេសមត្ថកា;
បច្ចវេក្ខស្សុមំ កាយំ, អសុចឹ បូតិគន្ធិកំ។

៣៤. “ឯវំ វិហរមានាយ, សព្ពោ រាគោ សមូហតោ;
បរិឡាហោ សមុច្ឆិន្នោ, សីតិភូតាម្ហិ និព្ពុតា”តិ។

... អភយមាតុ ថេរី...។

៩. អភយាថេរីគាថា

៣៥. “អភយេ ភិទុរោ កាយោ, យត្ថ សតា បុថុជ្ជនា;
និក្ខិបិស្សាមិមំ ទេហំ, សម្បជានា សតីមតី។

៣៦. “ពហូហិ ទុក្ខធម្មេហិ, អប្បមាទរតាយ មេ;
តណ្ហក្ខយោ អនុប្បត្តោ, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

... អភយា ថេរី...។

១០. សាមាថេរីគាថា

៣៧. “ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ, វិហារា ឧបនិក្ខមឹ;
អលទ្ធា ចេតសោ សន្តឹ, ចិត្តេ អវសវត្តិនី;
តស្សា មេ អដ្ឋមី រត្តិ, យតោ តណ្ហា សមូហតា។

៣៨. “ពហូហិ ទុក្ខធម្មេហិ, អប្បមាទរតាយ មេ;
តណ្ហក្ខយោ អនុប្បត្តោ, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

... សាមា ថេរី...។

ទុកនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

៣. តិកនិបាតោ

១. អបរាសាមាថេរីគាថា

៣៩. “បណ្ណវីសតិវស្សានិ , យតោ បព្ពជិតាយ មេ;
នាភិជានាមិ ចិត្តស្ស, សមំ លទ្ធំ កុទាចនំ។

៤០. “អលទ្ធា ចេតសោ សន្តិំ, ចិត្តេ អវសវត្តិនី;
តតោ សំវេគមាបាទិំ, សរិត្វា ជិនសាសនំ។

៤១. “ពហូហិ ទុក្ខធម្មេហិ, អប្បមាទរតាយ មេ;
តណ្ហក្ខយោ អនុប្បត្តោ, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ;
អជ្ជ មេ សត្តមី រត្តិ, យតោ តណ្ហា វិសោសិតា”តិ។

... អបរា សាមា ថេរី...។

២. ឧត្តមាថេរីគាថា

៤២. “ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ, វិហារា ឧបនិក្ខមិំ;
អលទ្ធា ចេតសោ សន្តិំ, ចិត្តេ អវសវត្តិនី។

៤៣. “សា ភិក្ខុនិំ ឧបគច្ឆិំ, យា មេ សទ្ធាយិកា អហុ;
សា មេ ធម្មមទេសេសិ, ខន្ធាយតនធាតុយោ។

៤៤. “តស្សា ធម្មំ សុណិត្វាន, យថា មំ អនុសាសិ សា;
សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន, និសីទិំ បីតិសុខសមប្បិតា [និសីទិំ សុខសមប្បិតា (សី.)];
អដ្ឋមិយា បាទេ បសារេសិំ, តមោខន្ធំ បទាលិយា”តិ។

... ឧត្តមា ថេរី...។

៣. អបរាឧត្តមាថេរីគាថា

៤៥. “យេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា, មគ្គា និព្ពានបត្តិយា;
ភាវិតា តេ មយា សព្ពេ, យថា ពុទ្ធេន ទេសិតា។

៤៦. “សុញ្ញតស្សានិមិត្តស្ស, លាភិនីហំ យទិច្ឆកំ;
ឱរសា ធីតា ពុទ្ធស្ស, និព្ពានាភិរតា សទា។

៤៧. “សព្ពេ កាមា សមុច្ឆិន្នា, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា;
វិក្ខីណោ ជាតិសំសារោ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ”តិ។

... អបរា ឧត្តមា ថេរី...។

៤. ទន្តិកាថេរីគាថា

៤៨. “ទិវាវិហារា និក្ខម្ម, គិជ្ឈកូដម្ហិ បព្ពតេ;
នាគំ ឱគាហមុត្តិណ្ណំ, នទីតីរម្ហិ អទ្ទសំ។

៤៩. “បុរិសោ អង្កុសមាទាយ, ‘ទេហិ បាទ’ន្តិ យាចតិ;
នាគោ បសារយី បាទំ, បុរិសោ នាគមារុហិ។

៥០. “ទិស្វា អទន្តំ ទមិតំ, មនុស្សានំ វសំ គតំ;
តតោ ចិត្តំ សមាធេសិំ, ខលុ តាយ វនំ គតា”តិ។

... ទន្តិកា ថេរី...។

៥. ឧព្ពិរិថេរីគាថា

៥១. “អម្ម ជីវាតិ វនម្ហិ កន្ទសិ, អត្តានំ អធិគច្ឆ ឧព្ពិរិ;
ចុល្លាសីតិសហស្សានិ [ចូឡាសីតិសហស្សានិ (សី.)], សព្ពា ជីវសនាមិកា;
ឯតម្ហាឡាហនេ ទឌ្ឍា, តាសំ កមនុសោចសិ។

៥២. “អព្ពហី [អព្ពុតី (ស្យា.), អព្ពូឡ្ហំ (ក.)] វត មេ សល្លំ, ទុទ្ទសំ ហទយស្សិតំ [ហទយនិស្សិតំ (សី. ស្យា.)];
យំ មេ សោកបរេតាយ, ធីតុសោកំ ព្យបានុទិ។

៥៣. “សាជ្ជ អព្ពូឡ្ហសល្លាហំ, និច្ឆាតា បរិនិព្ពុតា;
ពុទ្ធំ ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច, ឧបេមិ សរណំ មុនិ”ន្តិ។

… ឧព្ពិរី ថេរី…។

៦. សុក្កាថេរីគាថា

៥៤. “កឹមេ កតា រាជគហេ មនុស្សា, មធុំ បីតាវ [មធុបីតាវ (សី.)] អច្ឆរេ;
យេ សុក្កំ ន ឧបាសន្តិ, ទេសេន្តិំ ពុទ្ធសាសនំ។

៥៥. “តញ្ច អប្បដិវានីយំ, អសេចនកមោជវំ;
បិវន្តិ មញ្ញេ សប្បញ្ញា, វលាហកមិវទ្ធគូ។

៥៦. “សុក្កា សុក្កេហិ ធម្មេហិ, វីតរាគា សមាហិតា;
ធារេតិ អន្តិមំ ទេហំ, ជេត្វា មារំ សវាហន”ន្តិ។

… សុក្កា ថេរី…។

៧. សេលាថេរីគាថា

៥៧. “នត្ថិ និស្សរណំ លោកេ, កឹ វិវេកេន កាហសិ;
ភុញ្ជាហិ កាមរតិយោ, មាហុ បច្ឆានុតាបិនី”។

៥៨. “សត្តិសូលូបមា កាមា, ខន្ធាសំ អធិកុដ្ដនា;
យំ ត្វំ ‘កាមរតឹ’ ព្រូសិ, ‘អរតី’ ទានិ សា មម។

៥៩. “សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី [នន្ទិ (សី. ស្យា.)], តមោខន្ធោ បទាលិតោ;
ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តកា”តិ។

… សេលា ថេរី…។

៨. សោមាថេរីគាថា

៦០. “យំ តំ ឥសីហិ បត្តព្ពំ, ឋានំ ទុរភិសម្ភវំ;
ន តំ ទ្វង្គុលបញ្ញាយ, សក្កា បប្បោតុមិត្ថិយា”។

៦១. “ឥត្ថិភាវោ នោ កឹ កយិរា, ចិត្តម្ហិ សុសមាហិតេ;
ញាណម្ហិ វត្តមានម្ហិ, សម្មា ធម្មំ វិបស្សតោ។

៦២. “សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោខន្ធោ បទាលិតោ;
ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តកា”តិ។

… សោមា ថេរី…។

តិកនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

៤. ចតុក្កនិបាតោ

១. ភទ្ទាកាបិលានីថេរីគាថា

៦៣. “បុត្តោ ពុទ្ធស្ស ទាយាទោ, កស្សបោ សុសមាហិតោ;
បុព្ពេនិវាសំ យោវេទិ, សគ្គាបាយញ្ច បស្សតិ។

៦៤. “អថោ ជាតិក្ខយំ បត្តោ, អភិញ្ញាវោសិតោ មុនិ;
ឯតាហិ តីហិ វិជ្ជាហិ, តេវិជ្ជោ ហោតិ ព្រាហ្មណោ។

៦៥. “តថេវ ភទ្ទា កាបិលានី, តេវិជ្ជា មច្ចុហាយិនី;
ធារេតិ អន្តិមំ ទេហំ, ជេត្វា មារំ សវាហនំ។

៦៦. “ទិស្វា អាទីនវំ លោកេ, ឧភោ បព្ពជិតា មយំ;
ត្យម្ហ ខីណាសវា ទន្តា, សីតិភូតម្ហ និព្ពុតា”តិ។

… ភទ្ទា កាបិលានី ថេរី…។

ចតុក្កនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

៥. បញ្ចកនិបាតោ

១. អញ្ញតរាថេរីគាថា

៦៧. “បណ្ណវីសតិវស្សានិ , យតោ បព្ពជិតា អហំ;
នាច្ឆរាសង្ឃាតមត្តម្បិ, ចិត្តស្សូបសមជ្ឈគំ។

៦៨. “អលទ្ធា ចេតសោ សន្តិំ, កាមរាគេនវស្សុតា;
ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តី, វិហារំ បាវិសឹ អហំ។

៦៩. “សា ភិក្ខុនឹ ឧបាគច្ឆិំ, យា មេ សទ្ធាយិកា អហុ;
សា មេ ធម្មមទេសេសិ, ខន្ធាយតនធាតុយោ។

៧០. “តស្សា ធម្មំ សុណិត្វាន, ឯកមន្តេ ឧបាវិសិំ;
បុព្ពេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្ពចក្ខុ វិសោធិតំ។

៧១. “ចេតោបរិច្ចញាណញ្ច [ចេតោបរិយញាណញ្ច (ក.)], សោតធាតុ វិសោធិតា;
ឥទ្ធីបិ មេ សច្ឆិកតា, បត្តោ មេ អាសវក្ខយោ;
ឆឡភិញ្ញា [ឆ មេភិញ្ញា (ស្យា. ក.)] សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ”ន្តិ។

… អញ្ញតរា ថេរី …។

២. វិមលាថេរីគាថា

៧២. “មត្តា វណ្ណេន រូបេន, សោភគ្គេន យសេន ច;
យោព្ពនេន ចុបត្ថទ្ធា, អញ្ញាសមតិមញ្ញិហំ។

៧៣. “វិភូសេត្វា ឥមំ កាយំ, សុចិត្តំ ពាលលាបនំ;
អដ្ឋាសិំ វេសិទ្វារម្ហិ, លុទ្ទោ បាសមិវោឌ្ឌិយ។

៧៤. “បិលន្ធនំ វិទំសេន្តី, គុយ្ហំ បកាសិកំ ពហុំ;
អកាសិំ វិវិធំ មាយំ, ឧជ្ជគ្ឃន្តី ពហុំ ជនំ។

៧៥. “សាជ្ជ បិណ្ឌំ ចរិត្វាន, មុណ្ឌា សង្ឃាដិបារុតា;
និសិន្នា រុក្ខមូលម្ហិ, អវិតក្កស្ស លាភិនី។

៧៦. “សព្ពេ យោគា សមុច្ឆិន្នា, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា;
ខេបេត្វា អាសវេ សព្ពេ, សីតិភូតាម្ហិ និព្ពុតា”តិ។

… វិមលា បុរាណគណិកា ថេរី…។

៣. សីហាថេរីគាថា

៧៧. “អយោនិសោ មនសិការា, កាមរាគេន អដ្ដិតា;
អហោសិំ ឧទ្ធតា បុព្ពេ, ចិត្តេ អវសវត្តិនី។

៧៨. “បរិយុដ្ឋិតា ក្លេសេហិ, សុភសញ្ញានុវត្តិនី;
សមំ ចិត្តស្ស ន លភិំ, រាគចិត្តវសានុគា។

៧៩. “កិសា បណ្ឌុ វិវណ្ណា ច, សត្ត វស្សានិ ចារិហំ;
នាហំ ទិវា វា រត្តិំ វា, សុខំ វិន្ទិំ សុទុក្ខិតា។

៨០. “តតោ រជ្ជុំ គហេត្វាន, បាវិសិំ វនមន្តរំ;
វរំ មេ ឥធ ឧព្ពន្ធំ, យញ្ច ហីនំ បុនាចរេ។

៨១. “ទន្នបាសំ [ទន្នំ បាសំ (សី.)] គហេត្វាន, រុក្ខសាខាយ ពន្ធិយ;
បក្ខិបឹ បាសំ គីវាយំ, អថ ចិត្តំ វិមុច្ចិ មេ”តិ។

... សីហា ថេរី...។

៤. សុន្ទរីនន្ទាថេរីគាថា

៨២. “អាតុរំ អសុចឹ បូតឹ, បស្ស នន្ទេ សមុស្សយំ;
អសុភាយ ចិត្តំ ភាវេហិ, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ។

៨៣. “យថា ឥទំ តថា ឯតំ, យថា ឯតំ តថា ឥទំ;
ទុគ្គន្ធំ បូតិកំ វាតិ, ពាលានំ អភិនន្ទិតំ។

៨៤. “ឯវមេតំ អវេក្ខន្តី, រត្តិន្ទិវមតន្ទិតា;
តតោ សកាយ បញ្ញាយ, អភិនិព្ពិជ្ឈ [អភិនិព្ពិជ្ជ (សី. ស្យា.)] ទក្ខិសំ។

៨៥. “តស្សា មេ អប្បមត្តាយ, វិចិនន្តិយា យោនិសោ;
យថាភូតំ អយំ កាយោ, ទិដ្ឋោ សន្តរពាហិរោ។

៨៦. “អថ និព្ពិន្ទហំ កាយេ, អជ្ឈត្តញ្ច វិរជ្ជហំ;
អប្បមត្តា វិសំយុត្តា, ឧបសន្តាម្ហិ និព្ពុតា”តិ។

... សុន្ទរីនន្ទា ថេរី...។

៥. នន្ទុត្តរាថេរីគាថា

៨៧. “អគ្គឹ ចន្ទញ្ច សូរិយញ្ច, ទេវតា ច នមស្សិហំ;
នទីតិត្ថានិ គន្ត្វាន, ឧទកំ ឱរុហាមិហំ។

៨៨. “ពហូវតសមាទានា , អឌ្ឍំ សីសស្ស ឱលិខឹ;
ឆមាយ សេយ្យំ កប្បេមិ, រត្តឹ ភត្តំ ន ភុញ្ជហំ។

៨៩. “វិភូសាមណ្ឌនរតា, ន្ហាបនុច្ឆាទនេហិ ច;
ឧបកាសឹ ឥមំ កាយំ, កាមរាគេន អដ្ដិតា។

៩០. “តតោ សទ្ធំ លភិត្វាន, បព្ពជឹ អនគារិយំ;
ទិស្វា កាយំ យថាភូតំ, កាមរាគោ សមូហតោ។

៩១. “សព្ពេ ភវា សមុច្ឆិន្នា, ឥច្ឆា ច បត្ថនាបិ ច;
សព្ពយោគវិសំយុត្តា, សន្តឹ បាបុណិ ចេតសោ”តិ។

... នន្ទុត្តរា ថេរី...។

៦. មិត្តាកាឡីថេរីគាថា

៩២. “សទ្ធាយ បព្ពជិត្វាន, អគារស្មានគារិយំ;
វិចរិហំ តេន តេន, លាភសក្ការឧស្សុកា។

៩៣. “រិញ្ចិត្វា បរមំ អត្ថំ, ហីនមត្ថំ អសេវិហំ;
កិលេសានំ វសំ គន្ត្វា, សាមញ្ញត្ថំ ន ពុជ្ឈិហំ។

៩៤. “តស្សា មេ អហុ សំវេគោ, និសិន្នាយ វិហារកេ;
ឧម្មគ្គបដិបន្នាម្ហិ, តណ្ហាយ វសមាគតា។

៩៥. “អប្បកំ ជីវិតំ មយ្ហំ, ជរា ព្យាធិ ច មទ្ទតិ;
បុរាយំ ភិជ្ជតិ [ជរាយ ភិជ្ជតេ (សី.)] កាយោ, ន មេ កាលោ បមជ្ជិតុំ។

៩៦. “យថាភូតមវេក្ខន្តី, ខន្ធានំ ឧទយព្ពយំ;
វិមុត្តចិត្តា ឧដ្ឋាសិ, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

… មិត្តា កាឡី ថេរី…។

៧. សកុលាថេរីគាថា

៩៧. “អគារស្មិំ វសន្តីហំ, ធម្មំ សុត្វាន ភិក្ខុនោ;
អទ្ទសំ វិរជំ ធម្មំ, និព្ពានំ បទមច្ចុតំ។

៩៨. “សាហំ បុត្តំ ធីតរញ្ច, ធនធញ្ញញ្ច ឆឌ្ឌិយ;
កេសេ ឆេទាបយិត្វាន, បព្ពជឹ អនគារិយំ។

៩៩. “សិក្ខមានា អហំ សន្តី, ភាវេន្តី មគ្គមញ្ជសំ;
បហាសិំ រាគទោសញ្ច, តទេកដ្ឋេ ច អាសវេ។

១០០. “ភិក្ខុនី ឧបសម្បជ្ជ, បុព្ពជាតិមនុស្សរិំ;
ទិព្ពចក្ខុ វិសោធិតំ [វិសោធិតំ ទិព្ពចក្ខុ (សី.)], វិមលំ សាធុភាវិតំ។

១០១. “សង្ខារេ បរតោ ទិស្វា, ហេតុជាតេ បលោកិតេ [បលោកិនេ (ក.)];
បហាសិំ អាសវេ សព្ពេ, សីតិភូតាម្ហិ និព្ពុតា”តិ។

… សកុលា ថេរី…។

៨. សោណាថេរីគាថា

១០២. “ទស បុត្តេ វិជាយិត្វា, អស្មិំ រូបសមុស្សយេ;
តតោហំ ទុព្ពលា ជិណ្ណា, ភិក្ខុនី ឧបសង្កមិំ។

១០៣. “សា មេ ធម្មមទេសេសិ, ខន្ធាយតនធាតុយោ;
តស្សា ធម្មំ សុណិត្វាន, កេសេ ឆេត្វាន បព្ពជិំ។

១០៤. “តស្សា មេ សិក្ខមានាយ, ទិព្ពចក្ខុ វិសោធិតំ;
បុព្ពេនិវាសំ ជានាមិ, យត្ថ មេ វុសិតំ បុរេ។

១០៥. “អនិមិត្តញ្ច ភាវេមិ, ឯកគ្គា សុសមាហិតា;
អនន្តរាវិមោក្ខាសិំ, អនុបាទាយ និព្ពុតា។

១០៦. “បញ្ចក្ខន្ធា បរិញ្ញាតា, តិដ្ឋន្តិ ឆិន្នមូលកា;
ធិ តវត្ថុ ជរេ ជម្មេ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ”តិ។

… សោណា ថេរី…។

៩. ភទ្ទាកុណ្ឌលកេសាថេរីគាថា

១០៧. “លូនកេសី បង្កធរី, ឯកសាដី បុរេ ចរិំ;
អវជ្ជេ វជ្ជមតិនី, វជ្ជេ ចាវជ្ជទស្សិនី។

១០៨. “ទិវាវិហារា និក្ខម្ម, គិជ្ឈកូដម្ហិ បព្ពតេ;
អទ្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធំ, ភិក្ខុសង្ឃបុរក្ខតំ។

១០៩. “និហច្ច ជាណុំ វន្ទិត្វា, សម្មុខា អញ្ជលិំ អកំ;
‘ឯហិ ភទ្ទេ’តិ មំ អវច, សា មេ អាសូបសម្បទា។

១១០. “ចិណ្ណា អង្គា ច មគធា, វជ្ជី កាសី ច កោសលា;
អនណា បណ្ណាសវស្សានិ, រដ្ឋបិណ្ឌំ អភុញ្ជហំ។

១១១“បុញ្ញំ វត បសវិ ពហុំ, សប្បញ្ញោ វតាយំ ឧបាសកោ;
យោ ភទ្ទាយ ចីវរំ អទាសិ, វិប្បមុត្តាយ សព្ពគន្ថេហី”តិ។

... ភទ្ទា កុណ្ឌលកេសា ថេរី...។

១០. បដាចារាថេរីគាថា

១១២“នង្គលេហិ កសំ ខេត្តំ, ពីជានិ បវបំ ឆមា;
បុត្តទារានិ បោសេន្តា, ធនំ វិន្ទន្តិ មាណវា។

១១៣“កិមហំ សីលសម្បន្នា, សត្ថុសាសនការិកា;
និព្ពានំ នាធិគច្ឆាមិ, អកុសីតា អនុទ្ធតា។

១១៤“បាទេ បក្ខាលយិត្វាន, ឧទកេសុ ករោមហំ;
បាទោទកញ្ច ទិស្វាន, ថលតោ និន្នមាគតំ។

១១៥“តតោ ចិត្តំ សមាធេសិំ, អស្សំ ភទ្រំវជានិយំ;
តតោ ទីបំ គហេត្វាន, វិហារំ បាវិសិំ អហំ;
សេយ្យំ ឱលោកយិត្វាន, មញ្ចកម្ហិ ឧបាវិសិំ។

១១៦“តតោ សូចិំ គហេត្វាន, វដ្ដិំ ឱកស្សយាមហំ;
បទីបស្សេវ និព្ពានំ, វិមោក្ខោ អហុ ចេតសោ”តិ។

... បដាចារា ថេរី...។

១១. តឹសមត្តាថេរីគាថា

១១៧“‘មុសលានិ គហេត្វាន, ធញ្ញំ កោដ្ដេន្តិ មាណវា [មានវា (សី.)];
បុត្តទារានិ បោសេន្តា, ធនំ វិន្ទន្តិ មាណវា។

១១៨“‘ករោថ ពុទ្ធសាសនំ, យំ កត្វា នានុតប្បតិ;
ខិប្បំ បាទានិ ធោវិត្វា, ឯកមន្តេ និសីទថ;
ចេតោសមថមនុយុត្តា, ករោថ ពុទ្ធសាសនំ’។

១១៩“តស្សា តា [តំ (សី.)] វចនំ សុត្វា, បដាចារាយ សាសនំ;
បាទេ បក្ខាលយិត្វាន, ឯកមន្តំ ឧបាវិសុំ;
ចេតោសមថមនុយុត្តា, អកំសុ ពុទ្ធសាសនំ។

១២០“រត្តិយា បុរិមេ យាមេ, បុព្ពជាតិមនុស្សរុំ;
រត្តិយា មជ្ឈិមេ យាមេ, ទិព្ពចក្ខុំ វិសោធយុំ;
រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ, តមោខន្ធំ បទាលយុំ។

១២១“ឧដ្ឋាយ បាទេ វន្ទិំសុ, ‘កតា តេ អនុសាសនី;
ឥន្ទំវ ទេវា តិទសា, សង្គាមេ អបរាជិតំ;
បុរក្ខត្វា វិហស្សាម [វិហរាម (សី.), វិហរិស្សាម (ស្យា.)], តេវិជ្ជាម្ហ អនាសវា’”តិ។

ឥត្ថំ សុទំ តឹសមត្តា ថេរី ភិក្ខុនិយោ បដាចារាយ សន្តិកេ អញ្ញំ ព្យាករិំសូតិ។

១២. ចន្ទាថេរីគាថា

១២២“ទុគ្គតាហំ បុរេ អាសិំ, វិធវា ច អបុត្តិកា;
វិនា មិត្តេហិ ញាតីហិ, ភត្តចោឡស្ស នាធិគំ។

១២៣“បត្តំ ទណ្ឌញ្ច គណ្ហិត្វា, ភិក្ខមានា កុលា កុលំ;
សីតុណ្ហេន ច ឌយ្ហន្តី, សត្ត វស្សានិ ចារិហំ។

១២៤‘ភិក្ខុនី បុន ទិស្វាន, អន្នបានស្ស លាភិនី;
ឧបសង្កម្ម អវោចំ [អវោចិំ (ក.)], ‘បព្ពជ្ជំ អនគារិយំ’។

១២៥“សា ច មំ អនុកម្បាយ, បព្ពាជេសិ បដាចារា;
តតោ មំ ឱវទិត្វាន, បរមត្ថេ និយោជយិ។

១២៦“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, អកាសឹ អនុសាសនឹ;
អមោឃោ អយ្យាយោវាទោ, តេវិជ្ជាម្ហិ អនាសវា”តិ។

… ចន្ទា ថេរី…។

បញ្ចកនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

៦. ឆក្កនិបាតោ

១. បញ្ចសតមត្តាថេរីគាថា

១២៧“យស្ស មគ្គំ ន ជានាសិ, អាគតស្ស គតស្ស វា;
តំ កុតោ ចាគតំ សត្តំ [សន្តំ (សី.), បុត្តំ (ស្យា.)], ‘មម បុត្តោ’តិ រោទសិ។

១២៨“មគ្គញ្ច ខោស្ស [ខោ’ថ (ស្យា. ក.)] ជានាសិ, អាគតស្ស គតស្ស វា;
ន នំ សមនុសោចេសិ, ឯវំធម្មា ហិ បាណិនោ។

១២៩“អយាចិតោ តតាគច្ឆិ, នានុញ្ញាតោ [អននុញ្ញាតោ (សី. ស្យា.)] ឥតោ គតោ;
កុតោចិ នូន អាគន្ត្វា, វសិត្វា កតិបាហកំ;
ឥតោបិ អញ្ញេន គតោ, តតោបញ្ញេន គច្ឆតិ។

១៣០“បេតោ មនុស្សរូបេន, សំសរន្តោ គមិស្សតិ;
យថាគតោ តថា គតោ, កា តត្ថ បរិទេវនា”។

១៣១“អព្ពហី [អព្ពុឡ្ហំ (ស្យា.)] វត មេ សល្លំ, ទុទ្ទសំ ហទយស្សិតំ;
យា មេ សោកបរេតាយ, បុត្តសោកំ ព្យបានុទិ។

១៣២“សាជ្ជ អព្ពូឡ្ហសល្លាហំ, និច្ឆាតា បរិនិព្ពុតា;
ពុទ្ធំ ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច, ឧបេមិ សរណំ មុនី”។

ឥត្ថំ សុទំ បញ្ចសតមត្តា ថេរី ភិក្ខុនិយោ…បេ.…។

២. វាសេដ្ឋីថេរីគាថា

១៣៣“បុត្តសោកេនហំ អដ្ដា, ខិត្តចិត្តា វិសញ្ញិនី;
នគ្គា បកិណ្ណកេសី ច, តេន តេន វិចារិហំ។

១៣៤“វីថិ [វសី (សី.)] សង្ការកូដេសុ, សុសានេ រថិយាសុ ច;
អចរិំ តីណិ វស្សានិ, ខុប្បិបាសាសមប្បិតា។

១៣៥“អថទ្ទសាសិំ សុគតំ, នគរំ មិថិលំ បតិ [គតំ (ក.)];
អទន្តានំ ទមេតារំ, សម្ពុទ្ធមកុតោភយំ។

១៣៦“សចិត្តំ បដិលទ្ធាន, វន្ទិត្វាន ឧបាវិសិំ;
សោ មេ ធម្មមទេសេសិ, អនុកម្បាយ គោតមោ។

១៣៧“តស្ស ធម្មំ សុណិត្វាន, បព្ពជឹ អនគារិយំ;
យុញ្ជន្តី សត្ថុវចនេ, សច្ឆាកាសិំ បទំ សិវំ។

១៣៨“សព្ពេ សោកា សមុច្ឆិន្នា, បហីនា ឯតទន្តិកា;
បរិញ្ញាតា ហិ មេ វត្ថូ, យតោ សោកាន សម្ភវោ”តិ។

… វាសេដ្ឋី ថេរី…។

៣. ខេមាថេរីគាថា

១៣៩“ទហរា ត្វំ រូបវតី, អហម្បិ ទហរោ យុវា;
បញ្ចង្គិកេន តុរិយេន [តូរេន (ក.)], ឯហិ ខេមេ រមាមសេ”។

១៤០“ឥមិនា បូតិកាយេន, អាតុរេន បភង្គុនា;
អដ្ដិយាមិ ហរាយាមិ, កាមតណ្ហា សមូហតា។

១៤១.‘សត្តិសូលូបមា កាមា, ខន្ធាសំ អធិកុដ្ដនា;
យំ ‘ត្វំ កាមរតឹ’ ព្រូសិ, ‘អរតី’ ទានិ សា មម។

១៤២.“សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោខន្ធោ បទាលិតោ;
ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តក។

១៤៣.“នក្ខត្តានិ នមស្សន្តា, អគ្គឹ បរិចរំ វនេ;
យថាភុច្ចមជានន្តា, ពាលា សុទ្ធិមមញ្ញថ។

១៤៤.“អហញ្ច ខោ នមស្សន្តី, សម្ពុទ្ធំ បុរិសុត្តមំ;
បមុត្តា [បរិមុត្តា (សី. ស្យា.)] សព្ពទុក្ខេហិ, សត្ថុសាសនការិកា”តិ។

... ខេមា ថេរី...។

៤. សុជាតាថេរីគាថា

១៤៥.“អលង្កតា សុវសនា, មាលិនី ចន្ទនោក្ខិតា;
សព្ពាភរណសញ្ឆន្នា, ទាសីគណបុរក្ខតា។

១៤៦.“អន្នំ បានញ្ច អាទាយ, ខជ្ជំ ភោជ្ជំ អនប្បកំ;
គេហតោ និក្ខមិត្វាន, ឧយ្យានមភិហារយឹ។

១៤៧.“តត្ថ រមិត្វា កីឡិត្វា, អាគច្ឆន្តី សកំ ឃរំ;
វិហារំ ទដ្ឋុំ បាវិសឹ, សាកេតេ អញ្ជនំ វនំ។

១៤៨.“ទិស្វាន លោកបជ្ជោតំ, វន្ទិត្វាន ឧបាវិសឹ;
សោ មេ ធម្មមទេសេសិ, អនុកម្បាយ ចក្ខុមា។

១៤៩.“សុត្វា ច ខោ មហេសិស្ស, សច្ចំ សម្បដិវិជ្ឈហំ;
តត្ថេវ វិរជំ ធម្មំ, ផុសយឹ អមតំ បទំ។

១៥០.“តតោ វិញ្ញាតសទ្ធម្មា, បព្ពជឹ អនគារិយំ;
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, អមោឃំ ពុទ្ធសាសន”ន្តិ។

... សុជាតា ថេរី...។

៥. អនោបមាថេរីគាថា

១៥១.“ឧច្ចេ កុលេ អហំ ជាតា, ពហុវិត្តេ មហទ្ធនេ;
វណ្ណរូបេន សម្បន្នា, ធីតា មជ្ឈស្ស [មេឃស្ស (សី.), មេឃិស្ស (ស្យា.)] អត្រជា។

១៥២.“បត្ថិតា រាជបុត្តេហិ, សេដ្ឋិបុត្តេហិ គិជ្ឈិតា [សេដ្ឋិបុត្តេហិ ភិជ្ឈិតា (សី.)];
បិតុ មេ បេសយី ទូតំ, ទេថ មយ្ហំ អនោបមំ។

១៥៣.“យត្តកំ តុលិតា ឯសា, តុយ្ហំ ធីតា អនោបមា;
តតោ អដ្ឋគុណំ ទស្សំ, ហិរញ្ញំ រតនានិ ច។

១៥៤.“សាហំ ទិស្វាន សម្ពុទ្ធំ, លោកជេដ្ឋំ អនុត្តរំ;
តស្ស បាទានិ វន្ទិត្វា, ឯកមន្តំ ឧបាវិសឹ។

១៥៥.“សោ មេ ធម្មមទេសេសិ, អនុកម្បាយ គោតមោ;
និសិន្នា អាសនេ តស្មឹ, ផុសយឹ តតិយំ ផលំ។

១៥៦.“តតោ កេសានិ ឆេត្វាន, បព្ពជឹ អនគារិយំ;
អជ្ជ មេ សត្តមី រត្តិ, យតោ តណ្ហា វិសោសិតា”តិ។

... អនោបមា ថេរី...។

៦. មហាបជាបតិគោតមីថេរីគាថា

១៥៧. “ពុទ្ធ វីរ នមោ ត្យត្ថុ, សព្ពសត្តានមុត្តម;
យោ មំ ទុក្ខា បមោចេសិ, អញ្ញញ្ច ពហុកំ ជនំ។

១៥៨. “សព្ពទុក្ខំ បរិញ្ញាតំ, ហេតុតណ្ហា វិសោសិតា;
ភាវិតោ អដ្ឋង្គិកោ [អរិយដ្ឋង្គិកោ (សី. ក.), ភាវិតដ្ឋង្គិកោ (ស្យា.)] មគ្គោ, និរោធោ ផុសិតោ មយា។

១៥៩. “មាតា បុត្តោ បិតា ភាតា, អយ្យកា ច បុរេ អហុំ;
យថាភុច្ចមជានន្តី, សំសរិំហំ អនិព្ពិសំ។

១៦០ “ទិដ្ឋោ ហិ មេ សោ ភគវា, អន្តិមោយំ សមុស្សយោ;
វិក្ខីណោ ជាតិសំសារោ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ។

១៦១. “អារទ្ធវីរិយេ បហិតត្តេ, និច្ចំ ទឡ្ហបរក្កមេ;
សមគ្គេ សាវកេ បស្សេ, ឯសា ពុទ្ធាន វន្ទនា។

១៦២. “ពហូនំ [ពហុន្នំ (សី. ស្យា.)] វត អត្ថាយ, មាយា ជនយិ គោតមំ;
ព្យាធិមរណតុន្នានំ, ទុក្ខក្ខន្ធំ ព្យបានុទី”តិ។

… មហាបជាបតិគោតមី ថេរី…។

៧. គុត្តាថេរីគាថា

១៦៣. “គុត្តេ យទត្ថំ បព្ពជ្ជា, ហិត្វា បុត្តំ វសុំ បិយំ;
តមេវ អនុព្រូហេហិ, មា ចិត្តស្ស វសំ គមិ។

១៦៤. “ចិត្តេន វញ្ចិតា សត្តា, មារស្ស វិសយេ រតា;
អនេកជាតិសំសារំ, សន្ធាវន្តិ អវិទ្ទសូ។

១៦៥. “កាមច្ឆន្ទញ្ច ព្យាបាទំ, សក្កាយទិដ្ឋិមេវ ច;
សីលព្ពតបរាមាសំ, វិចិកិច្ឆញ្ច បញ្ចមំ។

១៦៦ “សំយោជនានិ ឯតានិ, បជហិត្វាន ភិក្ខុនី;
ឱរម្ភាគមនីយានិ, នយិទំ បុនរេហិសិ។

១៦៧. “រាគំ មានំ អវិជ្ជញ្ច, ឧទ្ធច្ចញ្ច វិវជ្ជិយ;
សំយោជនានិ ឆេត្វាន, ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សសិ។

១៦៨ “ខេបេត្វា ជាតិសំសារំ, បរិញ្ញាយ បុនព្ភវំ;
ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និច្ឆាតា, ឧបសន្តា ចរិស្សតី”តិ។

… គុត្តា ថេរី…។

៨. វិជយាថេរីគាថា

១៦៩. “ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ, វិហារា ឧបនិក្ខមឹ;
អលទ្ធា ចេតសោ សន្តឹ, ចិត្តេ អវសវត្តិនី។

១៧០. “ភិក្ខុនឹ ឧបសង្កម្ម, សក្កច្ចំ បរិបុច្ឆហំ;
សា មេ ធម្មមទេសេសិ, ធាតុអាយតនានិ ច។

១៧១. “ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ, ឥន្ទ្រិយានិ ពលានិ ច;
ពោជ្ឈង្គដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា។

១៧២ “តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, ករោន្តី អនុសាសនឹ;
រត្តិយា បុរិមេ យាមេ, បុព្ពជាតិមនុស្សរឹ។

១៧៣រត្តិយា មជ្ឈិមេ យាមេ, ទិព្ពចក្ខុំ វិសោធយិំ;
រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ, តមោខន្ធំ បទាលយិំ។

១៧៤“បីតិសុខេន ច កាយំ, ផរិត្វា វិហរិំ តទា;
សត្តមិយា បាទេ បសារេសិំ, តមោខន្ធំ បទាលិយា”តិ។

… វិជយា ថេរី…។

ឆក្កនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

៧. សត្តកនិបាតោ

១. ឧត្តរាថេរីគាថា

១៧៥. ‘‘‘មុសលានិ គហេត្វាន, ធញ្ញំ កោដ្ដេន្តិ មាណវា;
បុត្តទារានិ បោសេន្តា, ធនំ វិន្ទន្តិ មាណវា។

១៧៦. ‘‘‘ឃដេថ ពុទ្ធសាសនេ, យំ កត្វា នានុតប្បតិ;
ខិប្បំ បាទានិ ធោវិត្វា, ឯកមន្តំ និសីទថ។

១៧៧. ‘‘‘ចិត្តំ ឧបដ្ឋបេត្វាន, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ;
បច្ចវេក្ខថ សង្ខារេ, បរតោ នោ ច អត្តតោ’។

១៧៨. ‘‘តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, បដាចារានុសាសនឹ;
បាទេ បក្ខាលយិត្វាន, ឯកមន្តេ ឧបាវិសឹ។

១៧៩. ‘‘រត្តិយា បុរិមេ យាមេ, បុព្ពជាតិមនុស្សរិំ;
រត្តិយា មជ្ឈិមេ យាមេ, ទិព្ពចក្ខុំ វិសោធយិំ។

១៨០. ‘‘រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ, តមោក្ខន្ធំ បទាលយិំ;
តេវិជ្ជា អថ វុដ្ឋាសិំ, កតា តេ អនុសាសនី។

១៨១. ‘‘សក្កំវ ទេវា តិទសា, សង្គាមេ អបរាជិតំ;
បុរក្ខត្វា វិហស្សាមិ, តេវិជ្ជាម្ហិ អនាសវា’’។

… ឧត្តរា ថេរី…។

២. ចាលាថេរីគាថា

១៨២. ‘‘សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វាន, ភិក្ខុនី ភាវិតិន្ទ្រិយា;
បដិវិជ្ឈិ បទំ សន្តំ, សង្ខារូបសមំ សុខំ’’។

១៨៣. ‘‘កំ នុ ឧទ្ទិស្ស មុណ្ឌាសិ, សមណី វិយ ទិស្សសិ;
ន ច រោចេសិ បាសណ្ឌេ, កិមិទំ ចរសិ មោមុហា’’។

១៨៤. ‘‘ឥតោ ពហិទ្ធា បាសណ្ឌា, ទិដ្ឋិយោ ឧបនិស្សិតា;
ន តេ ធម្មំ វិជានន្តិ, ន តេ ធម្មស្ស កោវិទា។

១៨៥. ‘‘អត្ថិ សក្យកុលេ ជាតោ, ពុទ្ធោ អប្បដិបុគ្គលោ;
សោ មេ ធម្មមទេសេសិ, ទិដ្ឋីនំ សមតិក្កមំ។

១៨៦. ‘‘ទុក្ខំ ទុក្ខសមុប្បាទំ, ទុក្ខស្ស ច អតិក្កមំ;
អរិយំ ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

១៨៧. ‘‘តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, វិហរិំ សាសនេ រតា;
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

១៨៨. ‘‘សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោខន្ធោ បទាលិតោ;
ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តក’’។

… ចាលា ថេរី…។

៣. ឧបចាលាថេរីគាថា

១៨៩. ‘‘សតិមតី ចក្ខុមតី, ភិក្ខុនី ភាវិតិន្ទ្រិយា;
បដិវិជ្ឈឹ បទំ សន្តំ, អកាបុរិសសេវិតំ’’។

១៩០“កឹ នុ ជាតឹ ន រោចេសិ, ជាតោ កាមានិ ភុញ្ជតិ;
ភុញ្ជាហិ កាមរតិយោ, មាហុ បច្ឆានុតាបិនី”។

១៩១“ជាតស្ស មរណំ ហោតិ, ហត្ថបាទាន ឆេទនំ;
វធពន្ធបរិក្លេសំ, ជាតោ ទុក្ខំ និគច្ឆតិ។

១៩២“អត្ថិ សក្យកុលេ ជាតោ, សម្ពុទ្ធោ អបរាជិតោ;
សោ មេ ធម្មមទេសេសិ, ជាតិយា សមតិក្កមំ។

១៩៣“ទុក្ខំ ទុក្ខសមុប្បាទំ, ទុក្ខស្ស ច អតិក្កមំ;
អរិយំ ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

១៩៤“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, វិហរិំ សាសនេ រតា;
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

១៩៥“សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោខន្ធោ បទាលិតោ;
ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តក”។

… ឧបចាលា ថេរី…។

សត្តកនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

៨. អដ្ឋកនិបាតោ

១. សីសូបចាលាថេរីគាថា

១៩៦. “ភិក្ខុនី សីលសម្បន្នា, ឥន្ទ្រិយេសុ សុសំវុតា;
អធិគច្ឆេ បទំ សន្តំ, អសេចនកមោជវំ”។
១៩៧. “តាវតិំសា ច យាមា ច, តុសិតា ចាបិ ទេវតា;
និម្មានរតិនោ ទេវា, យេ ទេវា វសវត្តិនោ;
តត្ថ ចិត្តំ បណីធេហិ, យត្ថ តេ វុសិតំ បុរេ”។

១៩៨. “តាវតិំសា ច យាមា ច, តុសិតា ចាបិ ទេវតា;
និម្មានរតិនោ ទេវា, យេ ទេវា វសវត្តិនោ។
១៩៩. “កាលំ កាលំ ភវាភវំ, សក្កាយស្មិំ បុរក្ខតា;
អវីតិវត្តា សក្កាយំ, ជាតិមរណសារិនោ។
២០០. “សព្វោ អាទីបិតោ លោកោ, សព្វោ លោកោ បទីបិតោ;
សព្វោ បជ្ជលិតោ លោកោ, សព្វោ លោកោ បកម្បិតោ។
២០១. “អកម្បិយំ អតុលិយំ, អបុថុជ្ជនសេវិតំ;
ពុទ្ធោ ធម្មមទេសេសិ, តត្ថ មេ និរតោ មនោ។
២០២. “តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, វិហរិំ សាសនេ រតា;
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

២០៣. “សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោខន្ធោ បទាលិតោ;
ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តក”។

… សីសូបចាលា ថេរី…។

អដ្ឋកនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

៩. នវកនិបាតោ

១. វឌ្ឍមាតុថេរីគាថា

២០៤. “មា សុ តេ វឌ្ឍ លោកម្ហិ, វនថោ អាហុ កុទាចនំ;
មា បុត្តក បុនប្បុនំ, អហុ ទុក្ខស្ស ភាគិមា។

២០៥. “សុខញ្ហិ វឌ្ឍ មុនយោ, អនេជា ឆិន្នសំសយា;
សីតិភូតា ទមប្បត្តា, វិហរន្តិ អនាសវា។

២០៦. “តេហានុចិណ្ណំ ឥសីភិ, មគ្គំ ទស្សនបត្តិយា;
ទុក្ខស្សន្តកិរិយាយ, ត្វំ វឌ្ឍ អនុព្រូហយ”។

២០៧. “វិសារទាវ ភណសិ, ឯតមត្ថំ ជនេត្តិ មេ;
មញ្ញាមិ នូន មាមិកេ, វនថោ តេ ន វិជ្ជតិ”។

២០៨. “យេ កេចិ វឌ្ឍ សង្ខារា, ហីនា ឧក្កដ្ឋមជ្ឈិមា;
អណូបិ អណុមត្តោបិ, វនថោ មេ ន វិជ្ជតិ។

២០៩. “សព្ពេ មេ អាសវា ខីណា, អប្បមត្តស្ស ឈាយតោ;
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ”។

២១០. “ឧឡារំ វត មេ មាតា, បតោទំ សមវស្សរិ;
បរមត្ថសញ្ហិតា គាថា, យថាបិ អនុកម្បិកា។

២១១. “តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, អនុសិដ្ឋឹ ជនេត្តិយា;
ធម្មសំវេគមាបាទឹ, យោគក្ខេមស្ស បត្តិយា។

២១២. “សោហំ បធានបហិតត្តោ, រត្តិន្ទិវមតន្ទិតោ;
មាតរា ចោទិតោ សន្តោ, អផុសឹ សន្តិមុត្តមំ”។

… វឌ្ឍមាតា ថេរី…។

នវកនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

១០. ឯកាទសនិបាតោ

១. កិសាគោតមីថេរីគាថា

២១៣. “កល្យាណមិត្តតា មុនិនា, លោកំ អាទិស្ស វណ្ណិតា;
កល្យាណមិត្តេ ភជមានោ, អបិ ពាលោ បណ្ឌិតោ អស្ស។

២១៤. “ភជិតព្ពា សប្បុរិសា, បញ្ញា តថា វឌ្ឍតិ ភជន្តានំ;
ភជមានោ សប្បុរិសេ, សព្ពេហិបិ ទុក្ខេហិ បមុច្ចេយ្យ។

២១៥. “ទុក្ខញ្ច វិជានេយ្យ, ទុក្ខស្ស ច សមុទយំ និរោធំ;
អដ្ឋង្គិកញ្ច មគ្គំ, ចត្តារិបិ អរិយសច្ចានិ។

២១៦. “ទុក្ខោ ឥត្ថិភាវោ, អក្ខាតោ បុរិសទម្មសារថិនា;
សបត្តិកម្បិ ហិ ទុក្ខំ, អប្បេកច្ចា សកឹ វិជាតាយោ។

២១៧. “គលកេ អបិ កន្តន្តិ, សុខុមាលិនិយោ វិសានិ ខាទន្តិ;
ជនមារកមជ្ឈគតា, ឧភោបិ ព្យសនានិ អនុភោន្តិ។

២១៨. “ឧបវិជញ្ញា គច្ឆន្តី, អទ្ទសាហំ បតឹ មតំ;
បន្ថម្ហិ វិជាយិត្វាន, អប្បត្តាវ សកំ ឃរំ។

២១៩. “ទ្វេ បុត្តា កាលកតា, បតី ច បន្ថេ មតោ កបណិកាយ;
មាតា បិតា ច ភាតា, ឌយ្ហន្តិ ច ឯកចិតកាយំ។

២២០. “ខីណកុលីនេ កបណេ, អនុភូតំ តេ ទុខំ អបរិមាណំ;
អស្សូ ច តេ បវត្តំ, ពហូនិ ច ជាតិសហស្សានិ។

២២១. “វសិតា សុសានមជ្ឈេ, អថោបិ ខាទិតានិ បុត្តមំសានិ;
ហតកុលិកា សព្ពគរហិតា, មតបតិកា អមតមធិគច្ឆឹ។

២២២. “ភាវិតោ មេ មគ្គោ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ អមតគាមី;
និព្ពានំ សច្ឆិកតំ, ធម្មាទាសំ អវេក្ខឹហំ [អបេក្ខឹហំ (សី.)]។

២២៣. “អហមម្ហិ កន្តសល្លា, ឱហិតភារា កតញ្ហិ ករណីយំ;
កិសា គោតមី ថេរី, វិមុត្តចិត្តា ឥមំ ភណី”តិ។

… កិសា គោតមី ថេរី…។

ឯកាទសនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

១១. ទ្វាទសកនិបាតោ

១. ឧប្បលវណ្ណាថេរីគាថា

២២៤“ឧភោ មាតា ច ធីតា ច, មយំ អាសុំ [អាភុំ (សី.)] សបត្តិយោ;
តស្សា មេ អហុ សំវេគោ, អព្ភុតោ លោមហំសនោ។

២២៥“ធិរត្ថុ កាមា អសុចី, ទុគ្គន្ធា ពហុកណ្ដកា;
យត្ថ មាតា ច ធីតា ច, សភរិយា មយំ អហុំ។

២២៦“កាមេស្វាទីនវំ ទិស្វា, នេក្ខម្មំ ទដ្ឋុ ខេមតោ;
សា បព្ពជឹ រាជគហេ, អគារស្មានគារិយំ។

២២៧“បុព្ពេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្ពចក្ខុំ វិសោធិតំ;
ចេតោបរិច្ចញាណញ្ច, សោតធាតុ វិសោធិតា។

២២៨“ឥទ្ធីបិ មេ សច្ឆិកតា, បត្តោ មេ អាសវក្ខយោ;
ឆឡភិញ្ញា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

២២៩“ឥទ្ធិយា អភិនិម្មិត្វា, ចតុរស្សំ រថំ អហំ;
ពុទ្ធស្ស បាទេ វន្ទិត្វា, លោកនាថស្ស តាទិនោ” [សិរីមតោ (ស្យា. ក.)]។

២៣០“សុបុប្ផិតគ្គំ ឧបគម្ម បាទបំ, ឯកា តុវំ តិដ្ឋសិ សាលមូលេ [រុក្ខមូលេ (ស្យា. ក.)];
ន ចាបិ តេ ទុតិយោ អត្ថិ កោចិ, ន ត្វំ ពាលេ ភាយសិ ធុត្តកានំ”។

២៣១“សតំ សហស្សានិបិ ធុត្តកានំ, សមាគតា ឯទិសកា ភវេយ្យុំ;
លោមំ ន ឥញ្ជេ នបិ សម្បវេធេ, កឹ មេ តុវំ មារ ករិស្សសេកោ។

២៣២“ឯសា អន្តរធាយាមិ, កុច្ឆឹ វា បវិសាមិ តេ;
ភមុកន្តរេ តិដ្ឋាមិ, តិដ្ឋន្តឹ មំ ន ទក្ខសិ។

២៣៣“ចិត្តម្ហិ វសីភូតាហំ, ឥទ្ធិបាទា សុភាវិតា;
ឆឡភិញ្ញា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

២៣៤“សត្តិសូលូបមា កាមា, ខន្ធាសំ អធិកុដ្ដនា;
យំ ត្វំ ‘កាមរតឹ’ ព្រូសិ, ‘អរតី’ ទានិ សា មម។

២៣៥“សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោខន្ធោ បទាលិតោ;
ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តក”តិ។

… ឧប្បលវណ្ណា ថេរី…។

ទ្វាទសនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

១២. សោឡសនិបាតោ

១. បុណ្ណាថេរីគាថា

២៣៦. “ឧទហារី អហំ សីតេ [ឧទកមាហរិំ សីតេ (សី.)], សទា ឧទកមោតរិំ;
អយ្យានំ ទណ្ឌភយភីតា, វាចាទោសភយដ្ដិតា។

២៣៧. “កស្ស ព្រាហ្មណ ត្វំ ភីតោ, សទា ឧទកមោតរិ;
វេធមានេហិ គត្តេហិ, សីតំ វេទយសេ ភុសំ”។

២៣៨. ជានន្តី វត មំ [ជានន្តី ច តុវំ (ក.)] ភោតិ, បុណ្ណិកេ បរិបុច្ឆសិ;
ករោន្តំ កុសលំ កម្មំ, រុន្ធន្តំ កតបាបកំ។

២៣៩. “យោ ច វុឌ្ឍោ ទហរោ វា, បាបកម្មំ បកុព្ពតិ;
ទកាភិសេចនា សោបិ, បាបកម្មា បមុច្ចតិ”។

២៤០. “កោ នុ តេ ឥទមក្ខាសិ, អជានន្តស្ស អជានកោ;
ទកាភិសេចនា នាម, បាបកម្មា បមុច្ចតិ។

២៤១. “សគ្គំ នូន គមិស្សន្តិ, សព្ពេ មណ្ឌូកកច្ឆបា;
នាគា [នក្កា (សី.)] ច សុសុមារា ច, យេ ចញ្ញេ ឧទកេ ចរា។

២៤២. “ឱរព្ភិកា សូករិកា, មច្ឆិកា មិគពន្ធកា;
ចោរា ច វជ្ឈឃាតា ច, យេ ចញ្ញេ បាបកម្មិនោ;
ទកាភិសេចនា តេបិ, បាបកម្មា បមុច្ចរេ។

២៤៣. “សចេ ឥមា នទិយោ តេ, បាបំ បុព្ពេ កតំ វហុំ;
បុញ្ញម្បិមា វហេយ្យុំ តេ, តេន ត្វំ បរិពាហិរោ។

២៤៤. “យស្ស ព្រាហ្មណ ត្វំ ភីតោ, សទា ឧទកមោតរិ;
តមេវ ព្រហ្មេ មា កាសិ, មា តេ សីតំ ឆវិំ ហនេ”។

២៤៥. “កុម្មគ្គបដិបន្នំ មំ, អរិយមគ្គំ សមានយិ;
ទកាភិសេចនា ភោតិ, ឥមំ សាដំ ទទាមិ តេ”។

២៤៦. “តុយ្ហេវ សាដកោ ហោតុ, នាហមិច្ឆាមិ សាដកំ;
សចេ ភាយសិ ទុក្ខស្ស, សចេ តេ ទុក្ខមប្បិយំ។

២៤៧. “មាកាសិ បាបកំ កម្មំ, អាវិ វា យទិ វា រហោ;
សចេ ច បាបកំ កម្មំ, ករិស្សសិ ករោសិ វា។

២៤៨. “ន តេ ទុក្ខា បមុត្យត្ថិ, ឧបេច្ចាបិ [ឧប្បច្ចាបិ (អដ្ឋ. បាឋន្តរំ)] បលាយតោ;
សចេ ភាយសិ ទុក្ខស្ស, សចេ តេ ទុក្ខមប្បិយំ។

២៤៩. “ឧបេហិ សរណំ ពុទ្ធំ, ធម្មំ សង្ឃញ្ច តាទិនំ;
សមាទិយាហិ សីលានិ, តំ តេ អត្ថាយ ហេហិតិ”។

២៥០. “ឧបេមិ សរណំ ពុទ្ធំ, ធម្មំ សង្ឃញ្ច តាទិនំ;
សមាទិយាមិ សីលានិ, តំ មេ អត្ថាយ ហេហិតិ។

២៥១. “ព្រហ្មពន្ធុ បុរេ អាសិំ, អជ្ជម្ហិ សច្ចព្រាហ្មណោ;
តេវិជ្ជោ វេទសម្បន្នោ, សោត្ថិយោ ចម្ហិ ន្ហាតកោ”តិ។

… បុណ្ណា ថេរី…។

សោឡសនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

១៣. វីសតិនិបាតោ

១. អម្ពបាលីថេរីគាថា

២៥២. “កាឡកា ភមរវណ្ណសាទិសា, វេល្លិតគ្គា មម មុទ្ធជា អហុំ;
តេ ជរាយ សាណវាកសាទិសា, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៥៣. “វាសិតោវ សុរភី ករណ្ឌកោ, បុប្ផបូរ មម ឧត្តមង្គជោ [ឧត្តមង្គភូតោ (ក.)]។
តំ ជរាយថ សលោមគន្ធិកំ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៥៤. “កាននំវ សហិតំ សុរោបិតំ, កោច្ឆសូចិវិចិតគ្គសោភិតំ;
តំ ជរាយ វិរលំ តហិំ តហិំ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៥៥. “កណ្ហខន្ធកសុវណ្ណមណ្ឌិតំ, សោភតេ សុវេណីហិលង្កតំ;
តំ ជរាយ ខលិតំ សិរំ កតំ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៥៦. “ចិត្តការសុកតាវ លេខិកា, សោភរេ សុ ភមុកា បុរេ មម;
តា ជរាយ វលិភិប្បលម្ពិតា, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៥៧. “ភស្សរា សុរុចិរា យថា មណី, នេត្តហេសុមភិនីលមាយតា;
តេ ជរាយភិហតា ន សោភរេ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៥៨. “សណ្ហតុង្គសទិសី ច នាសិកា, សោភតេ សុ អភិយោព្ពនំ បតិ;
សា ជរាយ ឧបកូលិតា វិយ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៥៩. “កង្កណំ វ សុកតំ សុនិដ្ឋិតំ, សោភរេ សុ មម កណ្ណបាឡិយោ;
តា ជរាយ វលិភិប្បលម្ពិតា, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦០. “បត្តលីមកុលវណ្ណសាទិសា, សោភរេ សុ ទន្តា បុរេ មម;
តេ ជរាយ ខណ្ឌិតា ចាសិតា [បីតកា (សី.)], សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦១. “កាននម្ហិ វនសណ្ឌចារិនី, កោកិលាវ មធុរំ និកូជិហំ;
តំ ជរាយ ខលិតំ តហិំ តហិំ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦២. “សណ្ហកម្ពុរិវ សុប្បមជ្ជិតា, សោភតេ សុ គីវា បុរេ មម;
សា ជរាយ ភគ្គា [ភញ្ជិតា (?)] វិនាមិតា, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦៣. “វដ្ដបលិឃសទិសោបមា ឧភោ, សោភរេ សុ ពាហា បុរេ មម;
តា ជរាយ យថ បាដលិព្ពលិតា [យថា បាដលិប្បលិតា (សី. ស្យា. ក.)], សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦៤. “សណ្ហមុទ្ទិកសុវណ្ណមណ្ឌិតា, សោភរេ សុ ហត្ថា បុរេ មម;
តេ ជរាយ យថា មូលមូលិកា, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦៥. “បីនវដ្ដសហិតុគ្គតា ឧភោ, សោភរេ [សោភតេ (អដ្ឋ.)] សុ ថនកា បុរេ មម;
ថេវិកីវ លម្ពន្តិ នោទកា, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦៦. “កញ្ចនស្សផលកំវ សម្មដ្ឋំ, សោភតេ សុ កាយោ បុរេ មម;
សោ វលីហិ សុខុមាហិ ឱតតោ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦៧. “នាគភោគសទិសោបមា ឧភោ, សោភរេ សុ ឩរូ បុរេ មម;
តេ ជរាយ យថា វេឡុនាឡិយោ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦៨. “សណ្ហនូបុរសុវណ្ណមណ្ឌិតា , សោភរេ សុ ជង្ឃា បុរេ មម;
តា ជរាយ តិលទណ្ឌការិវ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៦៩. កូលបុណ្ណសទិសោបមា ឧភោ, សោភរេ សុ បាទា បុរេ មម;
តេ ជរាយ ផុដិតា វលិមតា, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

២៧០. ‘‘ឯទិសោ អហុ អយំ សមុស្សយោ, ជជ្ជរោ ពហុទុក្ខានមាលយោ;
សោបលេបបតិតោ ជរាឃរោ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា’’។

... អម្ពបាលី ថេរី...។

២. រោហិនីថេរីគាថា

២៧១. ‘‘‘សមណា’តិ ភោតិ សុបិ [ភោតិ ត្វំ សយសិ (សី.), ភោតិ មំ វិបស្សិ (ស្យា.)], ‘សមណា’តិ បពុជ្ឈសិ [បដិពុជ្ឈសិ (សី. ស្យា.)];
សមណានេវ [សមណានមេវ (សី. ស្យា.)] កិត្តេសិ, សមណី នូន [សមណី នុ (ក.)] ភវិស្សសិ។

២៧២. ‘‘វិបុលំ អន្នញ្ច បានញ្ច, សមណានំ បវេច្ឆសិ [បយច្ឆសិ (សី.)];
រោហិនី ទានិ បុច្ឆាមិ, កេន តេ សមណា បិយា។

២៧៣. ‘‘អកម្មកាមា អលសា, បរទត្តូបជីវិនោ;
អាសំសុកា សាទុកាមា, កេន តេ សមណា បិយា’’។

២៧៤. ‘‘ចិរស្សំ វត មំ តាត, សមណានំ បរិបុច្ឆសិ;
តេសំ តេ កិត្តយិស្សាមិ, បញ្ញាសីលបរក្កមំ។

២៧៥. ‘‘កម្មកាមា អនលសា, កម្មសេដ្ឋស្ស ការកា;
រាគំ ទោសំ បជហន្តិ, តេន មេ សមណា បិយា។

២៧៦. ‘‘តីណិ បាបស្ស មូលានិ, ធុនន្តិ សុចិការិនោ;
សព្ពំ បាបំ បហីនេសំ, តេន មេ សមណា បិយា។

២៧៧. ‘‘កាយកម្មំ សុចិ នេសំ, វចីកម្មញ្ច តាទិសំ;
មនោកម្មំ សុចិ នេសំ, តេន មេ សមណា បិយា។

២៧៨. ‘‘វិមលា សង្ខមុត្តាវ, សុទ្ធា សន្តរពាហិរា;
បុណ្ណា សុក្កាន ធម្មានំ [សុក្កេហិ ធម្មេហិ (សី. ស្យា. អដ្ឋ.)], តេន មេ សមណា បិយា។

២៧៩. ‘‘ពហុស្សុតា ធម្មធរា, អរិយា ធម្មជីវិនោ;
អត្ថំ ធម្មញ្ច ទេសេន្តិ, តេន មេ សមណា បិយា។

២៨០. ‘‘ពហុស្សុតា ធម្មធរា, អរិយា ធម្មជីវិនោ;
ឯកគ្គចិត្តា សតិមន្តោ, តេន មេ សមណា បិយា។

២៨១. ‘‘ទូរង្គមា សតិមន្តោ, មន្តភាណី អនុទ្ធតា;
ទុក្ខស្សន្តំ បជានន្តិ, តេន មេ សមណា បិយា។

២៨២. ‘‘យស្មា គាមា បក្កមន្តិ, ន វិលោកេន្តិ កិញ្ចនំ;
អនបេក្ខាវ គច្ឆន្តិ, តេន មេ សមណា បិយា។

២៨៣. ‘‘ន តេសំ កោដ្ឋេ ឱបេន្តិ, ន កុម្ភិ ន ខឡោបិយំ;
បរិនិដ្ឋិតមេសានា, តេន មេ សមណា បិយា។

២៨៤. ‘‘ន តេ ហិរញ្ញំ គណ្ហន្តិ, ន សុវណ្ណំ ន រូបិយំ;
បច្ចុប្បន្នេន យាបេន្តិ, តេន មេ សមណា បិយា។

២៨៥. ‘‘នានាកុលា បព្ពជិតា, នានាជនបទេហិ ច;
អញ្ញមញ្ញំ បិយាយន្តិ [បិហយន្តិ (ក.)], តេន មេ សមណា បិយា’’។

២៨៦. ‘‘អត្ថាយ វត នោ ភោតិ, កុលេ ជាតាសិ រោហិនី;

សទ្ធា ពុទ្ធេ ច ធម្មេ ច, សង្ឃេ ច តិព្ពគារវា។

២៨៧“តុវំ ហេតំ បជានាសិ, បុញ្ញក្ខេត្តំ អនុត្តរំ;
អម្ហម្បិ ឯតេ សមណា, បដិគណ្ហន្តិ ទក្ខិណំ”។

២៨៨“បតិដ្ឋិតោ ហេត្ថ យញ្ញោ, វិបុលោ នោ ភវិស្សតិ;
សចេ ភាយសិ ទុក្ខស្ស, សចេ តេ ទុក្ខមប្បិយំ។

២៨៩“ឧបេហិ សរណំ ពុទ្ធំ, ធម្មំ សង្ឃញ្ច តាទិនំ;
សមាទិយាហិ សីលានិ, តំ តេ អត្ថាយ ហេហិតិ”។

២៩០“ឧបេមិ សរណំ ពុទ្ធំ, ធម្មំ សង្ឃញ្ច តាទិនំ;
សមាទិយាមិ សីលានិ, តំ មេ អត្ថាយ ហេហិតិ។

២៩១“ព្រហ្មពន្ធុ បុរេ អាសិំ, សោ ឥទានិម្ហិ ព្រាហ្មណោ;
តេវិជ្ជោ សោត្តិយោ ចម្ហិ, វេទគូ ចម្ហិ ន្ហាតកោ”។

… រោហិនី ថេរី…។

៣. ចាបាថេរីគាថា

២៩២“លដ្ឋិហត្ថោ បុរេ អាសិ, សោ ទានិ មិគលុទ្ទកោ;
អាសាយ បលិបា ឃោរា, នាសក្ខិ បារមេតវេ។

២៩៣“សុមត្តំ មំ មញ្ញមានា, ចាបា បុត្តមតោសយិ;
ចាបាយ ពន្ធនំ ឆេត្វា, បព្ពជិស្សំ បុនោបហំ។

២៩៤“មា មេ កុជ្ឈិ មហាវីរ, មា មេ កុជ្ឈិ មហាមុនិ;
ន ហិ កោធបរេតស្ស, សុទ្ធិ អត្ថិ កុតោ តបោ។

២៩៥“បក្កមិស្សញ្ច នាឡាតោ, កោធ នាឡាយ វច្ឆតិ;
ពន្ធន្តី ឥត្ថិរូបេន, សមណេ ធម្មជីវិនោ” [ធម្មជីវិនេ (ក.)]។

២៩៦“ឯហិ កាឡ និវត្តស្សុ, ភុញ្ជ កាមេ យថា បុរេ;
អហញ្ច តេ វសីកតា, យេ ច មេ សន្តិ ញាតកា”។

២៩៧“ឯត្តោ ចាបេ ចតុព្ភាគំ, យថា ភាសសិ ត្វញ្ច មេ;
តយិ រត្តស្ស បោសស្ស, ឧឡារំ វត តំ សិយា”។

២៩៨“កាឡង្គិនីវ តក្ការិំ, បុប្ផិតំ គិរិមុទ្ធនិ;
ផុល្លំ ទាលិមលដ្ឋីវ, អន្តោទីបេវ បាដលិំ។

២៩៩“ហរិចន្ទនលិត្តង្គិំ, កាសិកុត្តមធារិនិំ;
តំ មំ រូបវតិំ សន្តិំ, កស្ស ឱហាយ គច្ឆសិ”។

៣០០“សាកុន្តិកោវ សកុណិំ [សកុណំ (ស្យា.)], យថា ពន្ធិតុមិច្ឆតិ;
អាហរិមេន រូបេន, ន មំ ត្វំ ពាធយិស្សសិ”។

៣០១“ឥមញ្ច មេ បុត្តផលំ, កាឡ ឧប្បាទិតំ តយា;
តំ មំ បុត្តវតិំ សន្តិំ, កស្ស ឱហាយ គច្ឆសិ”។

៣០២“ជហន្តិ បុត្តេ សប្បញ្ញា, តតោ ញាតី តតោ ធនំ;
បព្ពជន្តិ មហាវីរា, នាគោ ឆេត្វាវ ពន្ធនំ”។

៣០៣“ឥទានិ តេ ឥមំ បុត្តំ, ទណ្ឌេន ឆុរិកាយ វា;
ភូមិយំ វា និសុម្ភិស្សំ [និសុម្ភេយ្យំ (សី.)], បុត្តសោកា ន គច្ឆសិ”។

៣០៤"សចេ បុត្តំ សិង្គាលានំ, កុក្កុរានំ បទាហិសិ;
ន មំ បុត្តកតេ្ត ជម្មិ, បុនរាវត្តយិស្សសិ"។

៣០៥"ហន្ទ ខោ ទានិ ភទ្ទន្តេ, កុហឹ កាឡ គមិស្សសិ;
កតមំ គាមនិគមំ, នគរំ រាជធានិយោ"។

៣០៦"អហុម្ហ បុព្ពេ គណិនោ, អស្សមណា សមណមានិនោ;
គាមេន គាមំ វិចរិម្ហ, នគរេ រាជធានិយោ។

៣០៧"ឯសោ ហិ ភគវា ពុទ្ធោ, នទី នេរញ្ជរំ បតិ;
សព្ពទុក្ខប្បហានាយ, ធម្មំ ទេសេតិ បាណិនំ;
តស្សាហំ សន្តិកំ គច្ឆំ, សោ មេ សត្ថា ភវិស្សតិ"។

៣០៨"វន្ទនំ ទានិ វជ្ជាសិ, លោកនាថំ អនុត្តរំ;
បទក្ខិណញ្ច កត្វាន, អាទិសេយ្យាសិ ទក្ខិណំ"។

៣០៩"ឯតំ ខោ លព្ភមម្ហេហិ, យថា ភាសសិ ត្វញ្ច មេ;
វន្ទនំ ទានិ តេ វជ្ជំ, លោកនាថំ អនុត្តរំ;
បទក្ខិណញ្ច កត្វាន, អាទិសិស្សាមិ ទក្ខិណំ"។

៣១០តតោ ច កាឡោ បក្កាមិ, នទី នេរញ្ជរំ បតិ;
សោ អទ្ទសាសិ សម្ពុទ្ធំ, ទេសេន្តំ អមតំ បទំ។

៣១១ទុក្ខំ ទុក្ខសមុប្បាទំ, ទុក្ខស្ស ច អតិក្កមំ;
អរិយំ ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

៣១២តស្ស បាទានិ វន្ទិត្វា, កត្វាន នំ [កត្វានហំ (សី.)] បទក្ខិណំ;
ចាបាយ អាទិសិត្វាន, បព្ពជឹ អនគារិយំ;
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

... ចាបា ថេរី...។

៤. សុន្ទរីថេរីគាថា

៣១៣"បេតានិ ភោតិ បុត្តានិ, ខាទមានា តុវំ បុរេ;
តុវំ ទិវា ច រត្តោ ច, អតីវ បរិតប្បសិ។

៣១៤"សាជ្ជ សព្ពានិ ខាទិត្វា, សតបុត្តានិ [សត្ត បុត្តានិ (ស្យា.)] ព្រាហ្មណិ;
វាសេដ្ឋិ កេន វណ្ណេន, ន ពាឡ្ហំ បរិតប្បសិ"។

៣១៥"ពហូនិ បុត្តសតានិ, ញាតិសង្ឃសតានិ ច;
ខាទិតានិ អតីតំសេ, មម តុយ្ហញ្ច ព្រាហ្មណ។

៣១៦"សាហំ និស្សរណំ ញត្វា, ជាតិយា មរណស្ស ច;
ន សោចាមិ ន រោទាមិ, ន ចាបិ បរិតប្បយឹ"។

៣១៧"អព្ភុតំ វត វាសេដ្ឋិ, វាចំ ភាសសិ ឯទិសឹ;
កស្ស ត្វំ ធម្មមញ្ញាយ, គិរំ [ថិរំ (សី.)] ភាសសិ ឯទិសឹ"។

៣១៨"ឯស ព្រាហ្មណ សម្ពុទ្ធោ, នគរំ មិថិលំ បតិ;
សព្ពទុក្ខប្បហានាយ, ធម្មំ ទេសេសិ បាណិនំ។

៣១៩"តស្ស ព្រហ្មេ [ព្រាហ្មណ (សី. ស្យា.)] អរហតោ, ធម្មំ សុត្វា និរូបធឹ;
តត្ថ វិញ្ញាតសទ្ធម្មា, បុត្តសោកំ ព្យបានុទឹ"។

៣២០"សោ អហម្បិ គមិស្សាមិ, នគរំ មិថិលំ បតិ;
អប្បេវ មំ សោ ភគវា, សព្ពទុក្ខា បមោចយេ"។

៣២១អទ្ទស ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធំ, វិប្បមុត្តំ និរូបធឹ;
ស្វស្ស ធម្មមទេសេសិ, មុនិ ទុក្ខស្ស បារគូ។

៣២២ទុក្ខំ ទុក្ខសមុប្បាទំ, ទុក្ខស្ស ច អតិក្កមំ;
អរិយំ ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

៣២៣តត្ថ វិញ្ញាតសទ្ធម្មោ, បព្ពជ្ជំ សមរោចយិ;
សុជាតោ តីហិ រត្តីហិ, តិស្សោ វិជ្ជា អផស្សយិ។

៣២៤“ឯហិ សារថិ គច្ឆាហិ, រថំ និយ្យាទយាហិមំ;
អារោគ្យំ ព្រាហ្មណី វជ្ជ [វជ្ជា (សី.)], ‘បព្ពជិ [បព្ពជិតោ (សី.)] ទានិ ព្រាហ្មណោ;
សុជាតោ តីហិ រត្តីហិ, តិស្សោ វិជ្ជា អផស្សយិ’”។

៣២៥តតោ ច រថមាទាយ, សហស្សញ្ចាបិ សារថិ;
អារោគ្យំ ព្រាហ្មណិវោច, “បព្ពជិ ទានិ ព្រាហ្មណោ;
សុជាតោ តីហិ រត្តីហិ, តិស្សោ វិជ្ជា អផស្សយិ”។

៣២៦“ឯតញ្ចាហំ អស្សរថំ, សហស្សញ្ចាបិ សារថិ;
តេវិជ្ជំ ព្រាហ្មណំ សុត្វា [ញត្វា (សី.)], បុណ្ណបត្តំ ទទាមិ តេ”។

៣២៧“តុយ្ហេវ ហោត្វស្សរថោ, សហស្សញ្ចាបិ ព្រាហ្មណិ;
អហម្បិ បព្ពជិស្សាមិ, វរបញ្ញស្ស សន្តិកេ”។

៣២៨“ហត្ថី គវស្សំ មណិកុណ្ឌលញ្ច, ផីតញ្ចិមំ គហវិភវំ បហាយ;
បិតា បព្ពជិតោ តុយ្ហំ, ភុញ្ជ ភោគានិ សុន្ទរិ; តុវំ ទាយាទិកា កុលេ”។
៣២៩“ហត្ថី គវស្សំ មណិកុណ្ឌលញ្ច, រម្មំ ចិមំ គហវិភវំ បហាយ;
បិតា បព្ពជិតោ មយ្ហំ, បុត្តសោកេន អដ្ដិតោ;

អហម្បិ បព្ពជិស្សាមិ, ភាតុសោកេន អដ្ដិតា”។

៣៣០“សោ តេ ឥជ្ឈតុ សង្កប្បោ, យំ ត្វំ បត្ថេសិ សុន្ទរី;
ឧត្តិដ្ឋបិណ្ឌោ ឧញ្ឆោ ច, បំសុកូលញ្ច ចីវរំ;
ឯតានិ អភិសម្ភោន្តី, បរលោកេ អនាសវា”។

៣៣១“សិក្ខមានាយ មេ អយ្យេ, ទិព្ពចក្ខុ វិសោធិតំ;
បុព្ពេនិវាសំ ជានាមិ, យត្ថ មេ វុសិតំ បុរេ។

៣៣២“តុវំ និស្សាយ កល្យាណី, ថេរី សង្ឃស្ស សោភនេ;
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

៣៣៣“អនុជានាហិ មេ អយ្យេ, ឥច្ឆេ សាវត្ថិ គន្តវេ;
សីហនាទំ នទិស្សាមិ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ”។

៣៣៤“បស្ស សុន្ទរិ សត្ថារំ, ហេមវណ្ណំ ហរិត្តចំ;
អទន្តានំ ទមេតារំ, សម្ពុទ្ធមកុតោភយំ”។

៣៣៥“បស្ស សុន្ទរិមាយន្តឹ, វិប្បមុត្តំ និរូបធឹ;
វីតរាគំ វិសំយុត្តំ, កតកិច្ចមនាសវំ។

៣៣៦“ពារាណសីតោ និក្ខម្ម, តវ សន្តិកមាគតា;
សាវិកា តេ មហាវីរ, បាទេ វន្ទតិ សុន្ទរី”។

៣៣៧“តុវំ ពុទ្ធោ តុវំ សត្ថា, តុយ្ហំ ធីតាម្ហិ ព្រាហ្មណ;
ឱរសា មុខតោ ជាតា, កតកិច្ចា អនាសវា”។

៣៣៨“តស្សា តេ ស្វាគតំ ភទ្ទេ, តតោ [អថោ (ក.)] តេ អទុរាគតំ;
ឯវញ្ហិ ទន្តា អាយន្តិ, សត្ថុ បាទានិ វន្ទិកា;

វីតរាគា វិសំយុត្តា, កតកិច្ចា អនាសវា”។

... សុន្ទរី ថេរី...។

៥. សុភាកម្មារធីតុថេរីគាថា

៣៣៩. “ទហរាហំ សុទ្ធវសនា, យំ បុរេ ធម្មមស្សុណិំ;
តស្សា មេ អប្បមត្តាយ, សច្ចាភិសមយោ អហុ។

៣៤០. “តតោហំ សព្ពកាមេសុ, ភុសំ អរតិមជ្ឈគំ;
សក្កាយស្មិំ ភយំ ទិស្វា, នេក្ខម្មមេវ [នេក្ខម្មញ្ញេវ (សី.), នេក្ខម្មស្សេវ (ស្យា.)] បីហយេ។

៣៤១. “ហិត្វានហំ ញាតិគណំ, ទាសកម្មករានិ ច;
គាមខេត្តានិ ផីតានិ, រមណីយេ បមោទិតេ។

៣៤២. “បហាយហំ បព្ពជិតា, សាបតេយ្យមនប្បកំ;
ឯវំ សទ្ធាយ និក្ខម្ម, សទ្ធម្មេ សុប្បវេទិតេ។

៣៤៣. “នេតំ [ន មេតំ (សី. ស្យា.)] អស្ស បតិរូបំ, អាកិញ្ចញ្ញញ្ហិ បត្ថយេ;
យោ [យា (ស្យា.)] ជាតរូបំ រជតំ, ឆឌ្ឌេត្វា [ថបេត្វា (ក.)] បុនរាគមេ [បុនរាគហេ (ក.)]។

៣៤៤. “រជតំ ជាតរូបំ វា, ន ពោធាយ ន សន្តិយា;
នេតំ សមណសារុប្បំ, ន ឯតំ អរិយទ្ធនំ។

៣៤៥. “លោភនំ មទនញ្ចេតំ, មោហនំ រជវឌ្ឍនំ;
សាសង្កំ ពហុអាយាសំ, នត្ថិ ចេត្ថ ធុវំ ឋិតិ។

៣៤៦. “ឯត្ថ រត្តា បមត្តា ច, សង្កិលិដ្ឋមនា នរា;
អញ្ញមញ្ញេន ព្យារុទ្ធា, បុថុ កុព្ពន្តិ មេធគំ។

៣៤៧. “វធោ ពន្ធោ បរិក្លេសោ, ជានិ សោកបរិទ្ទវោ;
កាមេសុ អធិបន្នានំ, ទិស្សតេ ព្យសនំ ពហុំ។

៣៤៨. “តំ មំ ញាតី អមិត្តាវ, កិំ វោ កាមេសុ យុញ្ជថ;
ជានាថ មំ បព្ពជិតំ, កាមេសុ ភយទស្សិនីំ។

៣៤៩. “ន ហិរញ្ញសុវណ្ណេន, បរិក្ខីយន្តិ អាសវា;
អមិត្តា វធកា កាមា, សបត្តា សល្លពន្ធនា។

៣៥០. “តំ មំ ញាតី អមិត្តាវ, កិំ វោ កាមេសុ យុញ្ជថ;
ជានាថ មំ បព្ពជិតំ, មុណ្ឌំ សង្ឃាដិបារុតំ។

៣៥១. “ឧត្តិដ្ឋបិណ្ឌោ ឧញ្ឆោ ច, បំសុកូលញ្ច ចីវរំ;
ឯតំ ខោ មម សារុប្បំ, អនគារូបនិស្សយោ។

៣៥២. “វន្តា មហេសីហិ កាមា, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា;
ខេមដ្ឋានេ វិមុត្តា តេ, បត្តា តេ អចលំ សុខំ។

៣៥៣. “មាហំ កាមេហិ សង្គច្ឆិំ, យេសុ តាណំ ន វិជ្ជតិ;
អមិត្តា វធកា កាមា, អគ្គិក្ខន្ធូបមា ទុខា។

៣៥៤. “បរិបន្ថោ ឯស ភយោ, សវិឃាតោ សកណ្ដកោ;
គេធោ សុវិសមោ ចេសោ [លេបោ (សី.)], មហន្តោ មោហនាមុខោ។

៣៥៥. “ឧបសគ្គោ ភីមរូបោ, កាមា សប្បសិរូបមា;
យេ ពាលា អភិនន្ទន្តិ, អន្ធភូតា បុថុជ្ជនា។

៣៥៦.កាមបង្កេន សត្តា ហិ, ពហូ លោកេ អវិទ្ទសូ;
បរិយន្តំ ន ជានន្តិ, ជាតិយា មរណស្ស ច។

៣៥៧.“ទុគ្គតិគមនំ មគ្គំ, មនុស្សា កាមហេតុកំ;
ពហុំ វេ បដិបជ្ជន្តិ, អត្តនោ រោគមាវហំ។

៣៥៨.“ឯវំ អមិត្តជននា, តាបនា សំកិលេសិកា;
លោកាមិសា ពន្ធនីយា, កាមា មរណពន្ធនា [ចរណពន្ធនា (សី.)]។

៣៥៩.“ឧម្មាទនា ឧល្លបនា, កាមា ចិត្តប្បមទ្ទិនោ;
សត្តានំ សង្កិលេសាយ, ខិប្បំ [ខិបំ (សី.)] មារេន ឱឌ្ឌិតំ។

៣៦០.“អនន្តាទីនវា កាមា, ពហុទុក្ខា មហាវិសា;
អប្បស្សាទា រណករា, សុក្កបក្ខវិសោសនា [វិសោសកា (សី.)]។

៣៦១.“សាហំ ឯតាទិសំ កត្វា, ព្យសនំ កាមហេតុកំ;
ន តំ បច្ចាគមិស្សាមិ, និព្ពានាភិរតា សទា។

៣៦២.“រណំ ករិត្វា [តរិត្វា (សី.)] កាមានំ, សីតិភាវាភិកង្ខិនី;
អប្បមត្តា វិហស្សាមិ, សព្ពសំយោជនក្ខយេ។

៣៦៣.“អសោកំ វិរជំ ខេមំ, អរិយដ្ឋង្គិកំ ឧជុំ;
តំ មគ្គំ អនុគច្ឆាមិ, យេន តិណ្ណា មហេសិនោ”។

៣៦៤.ឥមំ បស្សថ ធម្មដ្ឋំ, សុភំ កម្មារធីតរំ;
អនេជំ ឧបសម្បជ្ជ, រុក្ខមូលម្ហិ ឈាយតិ។

៣៦៥.អជ្ជដ្ឋមី បព្ពជិតា, សទ្ធា សទ្ធម្មសោភនា;
វិនីតុប្បលវណ្ណាយ, តេវិជ្ជា មច្ចុហាយិនី។

៣៦៦.សាយំ ភុជិស្សា អនណា, ភិក្ខុនី ភាវិតិន្ទ្រិយា;
សព្ពយោគវិសំយុត្តា, កតកិច្ចា អនាសវា។

៣៦៧.តំ សក្កោ ទេវសង្ឃេន, ឧបសង្កម្ម ឥទ្ធិយា;
នមស្សតិ ភូតបតិ, សុភំ កម្មារធីតរន្តិ។

… សុភា កម្មារធីតា ថេរី…។

វីសតិនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

១៤. តឹសនិបាតោ

១. សុភាជីវកម្ពវនិកាថេរីគាថា

៣៦៨. ជីវកម្ពវនំ រម្មំ, គច្ឆន្តឹ ភិក្ខុនឹ សុភំ;
ធុត្តកោ សន្និវារេសិ [តំ និវារេសិ (ក.)], តមេនំ អព្រវី សុភា។

៣៦៩. ‘‘កឹ តេ អបរាធិតំ មយា, យំ មំ ឱវរិយាន តិដ្ឋសិ;
ន ហិ បព្ពជិតាយ អាវុសោ, បុរិសោ សម្ផុសនាយ កប្បតិ។

៣៧០. ‘‘គរុកេ មម សត្ថុសាសនេ, យា សិក្ខា សុគតេន ទេសិតា;
បរិសុទ្ធបទំ អនង្គណំ, កឹ មំ ឱវរិយាន តិដ្ឋសិ។

៣៧១. ‘‘អាវិលចិត្តោ អនាវិលំ, សរជោ វីតរជំ អនង្គណំ;
សព្ពត្ថ វិមុត្តមានសំ, កឹ មំ ឱវរិយាន តិដ្ឋសិ’’។

៣៧២. ‘‘ទហរា ច អបាបិកា ចសិ, កឹ តេ បព្ពជ្ជា ករិស្សតិ;
និក្ខិប កាសាយចីវរំ, ឯហិ រមាម សុបុប្ផិតេ [រមាមសេ បុប្ផិតេ (សី. ស្យា.)] វនេ។

៣៧៣. ‘‘មធុរញ្ច បវន្តិ សព្ពសោ, កុសុមរជេន សមុដ្ឋិតា ទុមា;
បឋមវសន្តោ សុខោ ឧតុ, ឯហិ រមាម សុបុប្ផិតេ វនេ។

៣៧៤. ‘‘កុសុមិតសិខរា ច បាទបា, អភិគជ្ជន្តិវ មាលុតេរិតា;
កា តុយ្ហំ រតិ ភវិស្សតិ, យទិ ឯកា វនមោគហិស្សសិ [វនមោតរិស្សសិ (សី.), វនមោគាហិស្សសិ (ស្យា. ក.)]។

៣៧៥. ‘‘វាឡមិគសង្ឃសេវិតំ , កុញ្ជរមត្តករេណុលោឡិតំ;
អសហាយិកា គន្តុមិច្ឆសិ, រហិតំ ភឹសនកំ មហាវនំ។

៣៧៦. ‘‘តបនីយកតាវ ធីតិកា, វិចរសិ ចិត្តលតេវ អច្ឆរា;
កាសិកសុខុមេហិ វគ្គុភិ, សោភសី សុវសនេហិ នូបមេ។

៣៧៧. ‘‘អហំ តវ វសានុគោ សិយំ, យទិ វិហរេមសេ [យទិបិ វិហរេសិ (ក.)] កាននន្តរេ;
ន ហិ មត្ថិ តយា បិយត្តរោ, បាណោ កិន្នរិមន្ទលោចនេ។

៣៧៨. ‘‘យទិ មេ វចនំ ករិស្សសិ, សុខិតា ឯហិ អគារមាវស;
បាសាទនិវាតវាសិនី, បរិកម្មំ តេ ករោន្តុ នារិយោ។

៣៧៩. ‘‘កាសិកសុខុមានិ ធារយ, អភិរោបេហិ [អភិរោហេហិ (សី.)] ច មាលវណ្ណកំ;
កញ្ចនមណិមុត្តកំ ពហុំ, វិវិធំ អាភរណំ ករោមិ តេ។

៣៨០. ‘‘សុធោតរជបច្ឆទំ សុភំ, គោណកតូលិកសន្ថតំ នវំ;
អភិរុហ សយនំ មហារហំ, ចន្ទនមណ្ឌិតសារគន្ធិកំ;

៣៨១. ‘‘ឧប្បលំ ចុទកា សមុគ្គតំ, យថា តំ អមនុស្សសេវិតំ;
ឯវំ ត្វំ ព្រហ្មចារិនី, សកេសង្គេសុ ជរំ គមិស្សសិ’’។

៣៨២. ‘‘កឹ តេ ឥធ សារសម្មតំ, កុណបបូរម្ហិ សុសានវឌ្ឍនេ;
ភេទនធម្មេ កឡេវរេ [កលេវរេ (សី. ក.)], យំ ទិស្វា វិមនោ ឧទិក្ខសិ’’។

៣៨៣. ‘‘អក្ខីនិ ច តុរិយារិវ, កិន្នរិយារិវ បព្ពតន្តរេ;
តវ មេ នយនានិ ទក្ខិយ, ភិយ្យោ កាមរតី បវឌ្ឍតិ។

៣៨៤. ‘‘ឧប្បលសិខរោបមានិ តេ, វិមលេ ហាដកសន្និភេ មុខេ;
តវ មេ នយនានិ ទក្ខិយ [នយនានុទិក្ខិយ (សី.)], ភិយ្យោ កាមគុណោ បវឌ្ឍតិ។

៣៨៥ អបិ ទូរគតា សរម្ហសេ, អាយតបម្ហេ វិសុទ្ធទស្សនេ;
ន ហិ មត្ថិ តយា បិយត្តរា, នយនា កិន្នរិមន្ទលោចនេ”។

៣៨៦ “អបថេន បយាតុមិច្ឆសិ, ចន្ទំ កីឡនកំ គវេសសិ;
មេរុំ លង្ឃេតុមិច្ឆសិ, យោ ត្វំ ពុទ្ធសុតំ មគ្គយសិ។

៣៨៧ “នត្ថិ ហិ លោកេ សទេវកេ, រាគោ យត្ថបិ ទានិ មេ សិយា;
នបិ នំ ជានាមិ កីរិសោ, អថ មគ្គេន ហតោ សមូលកោ។

៣៨៨ “ឥង្គាលកុយាវ [ឥង្ឃាឡខុយាវ (ស្យា.)] ឧជ្ឈិតោ, វិសបត្តោរិវ អគ្គិតោ កតោ [អគ្ឃតោ ហតោ (សី.)];
នបិ នំ បស្សាមិ កីរិសោ, អថ មគ្គេន ហតោ សមូលកោ។

៣៨៩ “យស្សា សិយា អបច្ចវេក្ខិតំ, សត្ថា វា អនុបាសិតោ សិយា;
ត្វំ តាទិសិកំ បលោភយ, ជានន្តឹ សោ ឥមំ វិហញ្ញសិ។

៣៩០ “មយ្ហញ្ហិ អក្កុដ្ឋវន្ទិតេ, សុខទុក្ខេ ច សតី ឧបដ្ឋិតា;
សង្ខតមសុភន្តិ ជានិយ, សព្ពត្ថេវ មនោ ន លិម្បតិ។

៣៩១ “សាហំ សុគតស្ស សាវិកា, មគ្គដ្ឋង្គិកយានយាយិនី;
ឧទ្ធដសល្លា អនាសវា, សុញ្ញាគារគតា រមាមហំ។

៣៩២ “ទិដ្ឋា ហិ មយា សុចិត្តិតា, សោម្ភា ទារុកបិល្លកានិ វា;
តន្តីហិ ច ខីលកេហិ ច, វិនិពទ្ធា វិវិធំ បនច្ចកា។

៣៩៣ “តម្ហុទ្ធដេ តន្តិខីលកេ, វិស្សដ្ឋេ វិកលេ បរិក្រិតេ [បរិបក្ខីតេ (សី.), បរិបក្កតេ (ស្យា.)];
ន វិន្ទេយ្យ ខណ្ឌសោ កតេ, កិម្ហិ តត្ថ មនំ និវេសយេ។

៣៩៤ “តថូបមា ទេហកានិ មំ, តេហិ ធម្មេហិ វិនា ន វត្តន្តិ;
ធម្មេហិ វិនា ន វត្តតិ, កិម្ហិ តត្ថ មនំ និវេសយេ។

៣៩៥ “យថា ហរិតាលេន មក្ខិតំ, អទ្ទស ចិត្តិកំ ភិត្តិយា កតំ;
តម្ហិ តេ វិបរីតទស្សនំ, សញ្ញា មានុសិកា និរត្ថិកា។

៣៩៦ “មាយំ វិយ អគ្គតោ កតំ, សុបិនន្តេវ សុវណ្ណបាទបំ;
ឧបគច្ឆសិ អន្ធ រិត្តកំ, ជនមជ្ឈេរិវ រុប្បរូបកំ [រូបរូបកំ (ក.)]។

៣៩៧ “វដ្ដនិរិវ កោដរោហិតា, មជ្ឈេ បុព្ពុឡកា សអស្សុកា;
បីឡកោឡិកា ចេត្ថ ជាយតិ, វិវិធា ចក្ខុវិធា ច បិណ្ឌិតា”។

៣៩៨ ឧប្បាដិយ ចារុទស្សនា, ន ច បជ្ជិត្ថ អសង្គមានសា;
“ហន្ទ តេ ចក្ខុំ ហរស្សុ តំ”, តស្ស នរស្ស អទាសិ តាវទេ។

៣៩៩ តស្ស ច វិរមាសិ តាវទេ, រាគោ តត្ថ ខមាបយី ច នំ;
“សោត្ថិ សិយា ព្រហ្មចារិនី, ន បុនោ ឯទិសកំ ភវិស្សតិ”។

៤០០ “អាសាទិយ [អាហនិយ (ស្យា. ក.)] ឯទិសំ ជនំ, អគ្គិំ បជ្ជលិតំ វ លិង្គិយ;
គណ្ហិយ អាសីវិសំ វិយ, អបិ នុ សោត្ថិ សិយា ខមេហិ នោ”។

៤០១ មុត្តា ច តតោ សា ភិក្ខុនី, អគមី ពុទ្ធវរស្ស សន្តិកំ;
បស្សិយ វរបុញ្ញលក្ខណំ, ចក្ខុ អាសិ យថា បុរាណកន្តិ។

... សុភា ជីវកម្ពវនិកា ថេរី...។

តឹសនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

១៥. ចត្តាលីសនិបាតោ

១. ឥសិទាសីថេរីគាថា

៤០២ នគរម្ហិ កុសុមនាមេ, បាដលិបុត្តម្ហិ បថវិយា មណ្ឌេ;
សក្យកុលកុលីនាយោ, ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ ហិ គុណវតិយោ។

៤០៣ ឥសិទាសី តត្ថ ឯកា, ទុតិយា ពោធីតិ សីលសម្បន្នា ច;
ឈានជ្ឈាយនរតាយោ, ពហុស្សុតាយោ ធុតកិលេសាយោ។

៤០៤ តា បិណ្ឌាយ ចរិត្វា, ភត្តត្ថំ [ភត្តត្តំ (សី.)] ករិយ ធោតបត្តាយោ;
រហិតម្ហិ សុខនិសិន្នា, ឥមា គិរា អព្ភុទីរេសុំ។

៤០៥ “បាសាទិកាសិ អយ្យេ, ឥសិទាសិ វយោបិ តេ អបរិហីនោ;
កិំ ទិស្វាន ព្យាលិកំ, អថាសិ នេក្ខម្មមនុយុត្តា”។

៤០៦ ឯវមនុយុញ្ជិយមានា សា, រហិតេ ធម្មទេសនាកុសលា;
ឥសិទាសី វចនមព្រវិ, “សុណ ពោធិ យថាម្ហិ បព្ពជិតា។

៤០៧ “ឧជ្ជេនិយា បុរវរេ, មយ្ហំ បិតា សីលសំវុតោ សេដ្ឋិ;
តស្សម្ហិ ឯកធីតា, បិយា មនាបា ច ទយិតា ច។

៤០៨ “អថ មេ សាកេតតោ វរកា, អាគច្ឆុមុត្តមកុលីនា;
សេដ្ឋី បហូតរតនោ, តស្ស មមំ សុណ្ហមទាសិ តាតោ។

៤០៩ “សស្សុយា សស្សុរស្ស ច, សាយំ បាតំ បណាមមុបគម្ម;
សិរសា ករោមិ បាទេ, វន្ទាមិ យថាម្ហិ អនុសិដ្ឋា។

៤១០ “យា មយ្ហំ សាមិកស្ស, ភគិនិយោ ភាតុនោ បរិជនោ វា;
តមេកវរកម្បិ ទិស្វា, ឧព្ពិគ្គា អាសនំ ទេមិ។

៤១១ “អន្នេន ច បានេន ច, ខជ្ជេន ច យញ្ច តត្ថ សន្និហិតំ;
ឆាទេមិ ឧបនយាមិ ច, ទេមិ ច យំ យស្ស បតិរូបំ។

៤១២ “កាលេន ឧបដ្ឋហិត្វា [ឧដ្ឋហិត្វា (ស្យា. ក.), ឧបដ្ឋហិតុំ (?)], ឃរំ សមុបគមាមិ ឧម្មារេ;
ធោវន្តី ហត្ថបាទេ, បញ្ជលិកា សាមិកមុបេមិ។

៤១៣ “កោច្ឆំ បសាទំ អញ្ជនិញ្ច, អាទាសកញ្ច គណ្ហិត្វា;
បរិកម្មការិកា វិយ, សយមេវ បតិំ វិភូសេមិ។

៤១៤ “សយមេវ ឱទនំ សាធយាមិ, សយមេវ ភាជនំ ធោវន្តី;
មាតាវ ឯកបុត្តកំ, តថា [តទា (សី.)] ភត្តារំ បរិចរាមិ។

៤១៥ “ឯវំ មំ ភត្តិកតំ, អនុរត្តំ ការិកំ និហតមានំ;
ឧដ្ឋាយិកំ [ឧដ្ឋាហិកំ (ក.)] អនលសំ, សីលវតីំ ទុស្សតេ ភត្តា។

៤១៦ “សោ មាតរញ្ច បិតរញ្ច, ភណតិ ‘អាបុច្ឆហំ គមិស្សាមិ;
ឥសិទាសិយា ន សហ វច្ឆំ, ឯកាគារេហំ [ឯកឃរេប’ហំ (?)] សហ វត្ថុំ’។

៤១៧ “‘មា ឯវំ បុត្ត អវច, ឥសិទាសី បណ្ឌិតា បរិព្យត្តា;
ឧដ្ឋាយិកា អនលសា, កិំ តុយ្ហំ ន រោចតេ បុត្ត’។

៤១៨ “‘ន ច មេ ហឹសតិ កិញ្ចិ, ន ចហំ ឥសិទាសិយា សហ វច្ឆំ;
ទេស្សាវ មេ អលំ មេ, អបុច្ឆាហំ [អាបុច្ឆាហំ (ស្យា.), អាបុច្ឆហំ-នាបុច្ឆហំ (?)] គមិស្សាមិ’។

៤១៩ “តស្ស វចនំ សុណិត្វា, សស្សុ សសុរោ ច មំ អបុច្ឆឹសុ;
‘កិស្ស [កឹស (?)] តយា អបរទ្ធំ, ភណ វិស្សដ្ឋា យថាភូតំ’។

៤២០. “នបិហំ អបរជ្ឈំ កិញ្ចិ, នបិ ហឹសេមិ ន ភណាមិ ទុព្ពចនំ;
កឹ សក្កា កាតុយ្យេ, យំ មំ វិទ្දេស្សតេ ភត្តា’។

៤២១. “តេ មំ បិតុឃរំ បដិនយឹសុ, វិមនា ទុខេន អធិភូតា;
‘បុត្តមនុរក្ខមានា, ជិតាម្ហសេ រូបិនី លក្ខី’។

៤២២. “អថ មំ អទាសិ តាតោ, អឌ្ឍស្ស ឃរម្ហិ ទុតិយកុលិកស្ស;
តតោ ឧបឌ្ឍសុង្កេន, យេន មំ វិន្ទថ សេដ្ឋិ។

៤២៣. “តស្សបិ ឃរម្ហិ មាសំ, អវសឹ អថ សោបិ មំ បដិច្ឆរយិ [បដិច្ឆសិ (សី. ក.), បដិច្ឆតិ (ស្យា.), បដិច្ឆរតិ (ក.)];
ទាសីវ ឧបដ្ឋហន្តី, អទូសិកំ សីលសម្បន្នំ។

៤២៤. “ភិក្ខាយ ច វិចរន្តំ, ទមកំ ទន្តំ មេ បិតា ភណតិ;
‘ហោហិសិ [សោហិសិ (សព្ពត្ថ)] មេ ជាមាតា, និក្ខិប បោដ្ឋិញ្ច [បោន្តិំ (សី. ស្យា.)] ឃដិកញ្ច’។

៤២៥. “សោបិ វសិត្វា បក្ខំ [បក្ខមថ (សី.)], អថ តាតំ ភណតិ ‘ទេហិ មេ បោន្តិំ;
ឃដិកញ្ច មល្លកញ្ច, បុនបិ ភិក្ខំ ចរិស្សាមិ’។

៤២៦. “អថ នំ ភណតី តាតោ, អម្មា សព្ពោ ច មេ ញាតិគណវគ្គោ;
‘កឹ តេ ន កីរតិ ឥធ, ភណ ខិប្បំ តំ តេ ករិហិ’តិ។

៤២៧. “ឯវំ ភណិតោ ភណតិ, ‘យទិ មេ អត្តា សក្កោតិ អលំ មយ្ហំ;
ឥសិទាសិយា ន សហ វច្ឆំ, ឯកឃរេហំ សហ វត្ថុំ’។

៤២៨. “វិស្សជ្ជិតោ គតោ សោ, អហម្បិ ឯកាកិនី វិចិន្តេមិ;
‘អាបុច្ឆិតូន គច្ឆំ, មរិតុយេ [មរិតាយេ (សី.), មរិតុំ (ស្យា.)] វា បព្ពជិស្សំ វា’។

៤២៩. “អថ អយ្យា ជិនទត្តា, អាគច្ឆី គោចរាយ ចរមានា;
តាតកុលំ វិនយធរី, ពហុស្សុតា សីលសម្បន្នា។

៤៣០. “តំ ទិស្វាន អម្ហាកំ, ឧដ្ឋាយាសនំ តស្សា បញ្ញាបយឹ;
និសិន្នាយ ច បាទេ, វន្ទិត្វា ភោជនមទាសឹ។

៤៣១. “អន្នេន ច បានេន ច, ខជ្ជេន ច យញ្ច តត្ថ សន្និហិតំ;
សន្តប្បយិត្វា អវចំ, ‘អយ្យេ ឥច្ឆាមិ បព្ពជិតុំ’។

៤៣២. “អថ មំ ភណតី តាតោ, ‘ឥធេវ បុត្តក [បុត្តិកេ (ស្យា. ក.)] ចរាហិ ត្វំ ធម្មំ;
អន្នេន ច បានេន ច, តប្បយ សមណេ ទ្វិជាតី ច’។

៤៣៣. “អថហំ ភណាមិ តាតំ, រោទន្តី អញ្ជលឹ បណាមេត្វា;
‘បាបញ្ហិ មយា បកតំ, កម្មំ តំ និជ្ជរេស្សាមិ’។

៤៣៤. “អថ មំ ភណតី តាតោ, ‘បាបុណ ពោធិញ្ច អគ្គធម្មញ្ច;
និព្ពានញ្ច លភស្សុ, យំ សច្ឆិករី ទ្វិបទសេដ្ឋោ’។

៤៣៥. “មាតាបិតូ អភិវាទយិត្វា, សព្ពញ្ច ញាតិគណវគ្គំ;
សត្តាហំ បព្ពជិតា, តិស្សោ វិជ្ជា អផស្សយឹ។

៤៣៦. “ជានាមិ អត្តនោ សត្ត, ជាតិយោ យស្សយំ ផលវិបាកោ;
តំ តវ អាចិក្ខិស្សំ, តំ ឯកមនា និសាមេហិ។

៤៣៧. “នគរម្ហិ ឯរកច្ឆេ [ឯរកកច្ឆេ (ស្យា. ក.)], សុវណ្ណការោ អហំ បហូតធនោ;
យោព្ពនមទេន មត្តោ សោ, បរទារំ អសេវិហំ។

៤៣៨. “សោហំ តតោ ចវិត្វា, និរយម្ហិ អបច្ចិសំ ចិរំ;
បក្កោ តតោ ច ឧដ្ឋហិត្វា, មក្កដិយា កុច្ឆិមោក្កមឹ។

៤៣៩សត្តាហជាតកំ មំ, មហាកបិ យូថបោ និល្លច្ឆេសិ;
តស្សេតំ កម្មផលំ, យថាបិ គន្ត្វាន បរទារំ។

៤៤០“សោហំ តតោ ចវិត្វា, កាលំ ករិត្វា សិន្ធវារញ្ញេ;
កាណាយ ច ខញ្ជាយ ច, ឯឡកិយា កុច្ឆិមោក្កមឹ។

៤៤១“ទ្វាទស វស្សានិ អហំ, និល្លច្ឆិតោ ទារកេ បរិវហិត្វា;
កិមិនាវដ្ដោ អកល្លោ, យថាបិ គន្ត្វាន បរទារំ។

៤៤២“សោហំ តតោ ចវិត្វា, គោវាណិជកស្ស គាវិយា ជាតោ;
វច្ឆោ លាខាតម្ពោ, និល្លច្ឆិតោ ទ្វាទសេ មាសេ។

៤៤៣“វោឍូន [តេ បុន (ស្យា. ក.), វោធុន (ក. អដ្ឋ.)] នង្គលមហំ, សកដញ្ច ធារយាមិ;
អន្ធោវដ្ដោ អកល្លោ, យថាបិ គន្ត្វាន បរទារំ។

៤៤៤“សោហំ តតោ ចវិត្វា, វីថិយា ទាសិយា ឃរេ ជាតោ;
នេវ មហិលា ន បុរិសោ, យថាបិ គន្ត្វាន បរទារំ។

៤៤៥“តីសតិវស្សម្ហិ មតោ, សាកដិកកុលម្ហិ ទារិកា ជាតា;
កបណម្ហិ អប្បភោគេ, ធនិក [អណិក (អដ្ឋ.), តំសំវណ្ណនាយម្បិ អត្ថយុត្តិ គវេសិតព្ពា] បុរិសបាតពហុលម្ហិ។

៤៤៦“តំ មំ តតោ សត្ថវាហោ, ឧស្សន្នាយ វិបុលាយ វឌ្ឍិយា;
ឱកឌ្ឍតិ វិលបន្តិំ, អច្ឆិន្ទិត្វា កុលឃរស្មា។

៤៤៧“អថ សោឡសមេ វស្សេ, ទិស្វា មំ បត្តយោព្ពនំ កញ្ញំ;
ឱរុន្ធតស្ស បុត្តោ, គិរិទាសោ នាម នាមេន។

៤៤៨“តស្សបិ អញ្ញា ភរិយា, សីលវតី គុណវតី យសវតី ច;
អនុរត្តា [អនុវត្តា (ក.)] ភត្តារំ, តស្សាហំ [តស្ស តំ (?)] វិទ្ទេសនមកាសិំ។

៤៤៩“តស្សេតំ កម្មផលំ, យំ មំ អបកីរិតូន គច្ឆន្តិ;
ទាសីវ ឧបដ្ឋហន្តិំ, តស្សបិ អន្តោ កតោ មយា”តិ។

... ឥសិទាសី ថេរី...។

ចត្តាលីសនិបាតោ និដ្ឋិតោ។

១៦. មហានិបាតោ

១. សុមេធាថេរីគាថា

៤៥០. មន្តាវតិយា នគរេ, រញ្ញោ កោញ្ចស្ស អគ្គមហេសិយា;
ធីតា អាសិ សុមេធា, បសាទិតា សាសនករេហិ។

៤៥១. សីលវតី ចិត្តកថា, ពហុស្សុតា ពុទ្ធសាសនេ វិនីតា;
មាតាបិតរោ ឧបគម្ម, ភណតិ “ឧភយោ និសាមេថ។

៤៥២. “និព្ពានាភិរតាហំ, អសស្សតំ ភវគតំ យទិបិ ទិព្ពំ;
កិមង្គំ បន [កិមង្គ បន (សី. ស្យា.), កឹ បន (?)] តុច្ឆា កាមា, អប្បស្សាទា ពហុវិឃាតា។

៤៥៣. “កាមា កដុកា អាសីវិសូបមា, យេសុ មុច្ឆិតា ពាលា;
តេ ទីឃរត្តំ និរយេ, សមប្បិតា ហញ្ញន្តេ ទុក្ខិតា [ហញ្ញរេ ទុខិតា (?)]។

៤៥៤. “សោចន្តិ បាបកម្មា, វិនិបាតេ បាបវទ្ធិនោ សទា;
កាយេន ច វាចាយ ច, មនសា ច អសំវុតា ពាលា។

៤៥៥. “ពាលា តេ ទុប្បញ្ញា, អចេតនា ទុក្ខសមុទយោរុទ្ធា;
ទេសន្តេ អជានន្តា, ន ពុជ្ឈរេ អរិយសច្ចានិ។

៤៥៦. “សច្ចានិ អម្ម ពុទ្ធវរទេសិតានិ, តេ ពហុតរា អជានន្តា យេ;
អភិនន្ទន្តិ ភវគតំ, បិហេន្តិ ទេវេសុ ឧបបត្តឹ។

៤៥៧. “ទេវេសុបិ ឧបបត្តិ, អសស្សតា ភវគតេ អនិច្ចម្ហិ;
ន ច សន្តសន្តិ ពាលា, បុនប្បុនំ ជាយិតព្ពស្ស។

៤៥៨. “ចត្តារោ វិនិបាតា, ទុវេ [ទ្វេ (សព្ពត្ថ)] ច គតិយោ កថញ្ចិ លព្ភន្តិ;
ន ច វិនិបាតគតានំ, បព្ពជ្ជា អត្ថិ និរយេសុ។

៤៥៩. “អនុជានាថ មំ ឧភយោ, បព្ពជិតុំ ទសពលស្ស បាវចនេ;
អប្បោស្សុក្កា ឃដិស្សំ, ជាតិមរណប្បហានាយ។

៤៦០. “កឹ ភវគតេ [ភវគតេន (ស្យា.)] អភិនន្ទិតេន, កាយកលិនា អសារេន;
ភវតណ្ហាយ និរោធា, អនុជានាថ បព្ពជិស្សាមិ។

៤៦១. “ពុទ្ធានំ ឧប្បាទោ វិវជ្ជិតោ, អក្ខណោ ខណោ លទ្ធោ;
សីលានិ ព្រហ្មចរិយំ, យាវជីវំ ន ទូសេយ្យំ”។

៤៦២. ឯវំ ភណតិ សុមេធា, មាតាបិតរោ “ន តាវ អាហារំ;
អាហរិស្សំ [អាហរិយាមិ (សី.), អាហារិសំ (?)] គហដ្ឋា, មរណវសំ គតាវ ហេស្សាមិ”។

៤៦៣. មាតា ទុក្ខិតា រោទតិ បិតា ច, អស្សា សព្ពសោ សមភិហតោ;
ឃដេន្តិ សញ្ញាបេតុំ, បាសាទតលេ ឆមាបតិតំ។

៤៦៤. “ឧដ្ឋេហិ បុត្តក កឹ សោចិតេន, ទិន្នាសិ វារណវតិម្ហិ;
រាជា អនីករត្តោ [អណីកទត្តោ (សី. ស្យា.)], អភិរូបោ តស្ស ត្វំ ទិន្នា។

៤៦៥. “អគ្គមហេសី ភវិស្សសិ, អនិករត្តស្ស រាជិនោ ភរិយា;
សីលានិ ព្រហ្មចរិយំ, បព្ពជ្ជា ទុក្ករា បុត្តក។

៤៦៦. “រជ្ជេ អាណាធនមិស្សរិយំ, ភោគា សុខា ទហរិកាសិ;
ភុញ្ជាហិ កាមភោគេ, វារេយ្យំ ហោតុ តេ បុត្ត”។

៤៦៧. អថ នេ ភណតិ សុមេធា, “មា ឯទិសិកានិ ភវគតមសារំ;
បព្ពជ្ជា វា ហោហិតិ, មរណំ វា មេ ន ចេវ វារេយ្យំ។

៤៦៨. កិមិវ បូតិកាយមសុចឹ, សវនគន្ធំ ភយានកំ កុណបំ;
អភិសំវិសេយ្យំ ភស្តំ, អសកឹ បគ្ឃរិតំ អសុចិបុណ្ណំ។

៤៦៩. "កិមិវ តាហំ ជានន្តី, វិកុលកំ មំសសោណិតុបលិត្តំ;
កិមិកុលាលយំ សកុណភត្តំ, កឡេវរំ កិស្ស ទិយ្យតិ។

៤៧០. "និព្ពុយ្ហតិ សុសានំ, អចិរំ កាយោ អបេតវិញ្ញាណោ;
ឆុទ្ធោ [ឆឌ្ឌិតោ (ស្យា.), ឆុឌ្ឌោ (ក.)] កឡិង្គរំ វិយ, ជិគុច្ឆមានេហិ ញាតីហិ។

៤៧១. "ឆុទ្ធូន [ឆឌ្ឌូន (ស្យា.), ឆុឌ្ឌូន (ក.)] នំ សុសានេ, បរភត្តំ ន្ហាយន្តិ [ន្ហាយរេ (?)] ជិគុច្ឆន្តា;
និយកា មាតាបិតរោ, កឹ បន សាធារណា ជនតា។

៤៧២. "អជ្ឈោសិតា អសារេ, កឡេវរេ អដ្ឋិន្ហារុសង្ឃាតេ;
ខេឡស្សុច្ចារស្សវ, បរិបុណ្ណេ [ខេឡស្សុច្ចារបស្សវបរិបុណ្ណេ (សី.)] បូតិកាយម្ហិ។

៤៧៣. "យោ នំ វិនិព្ភុជិត្វា, អព្ភន្តរមស្ស ពាហិរំ កយិរា ;
គន្ធស្ស អសហមានា, សកាបិ មាតា ជិគុច្ឆេយ្យ។

៤៧៤. "ខន្ធធាតុអាយតនំ, សង្ខតំ ជាតិមូលកំ ទុក្ខំ;
យោនិសោ អនុវិចិនន្តី, វារេយ្យំ កិស្ស ឥច្ឆេយ្យំ។

៤៧៥. "ទិវសេ ទិវសេ តិសត្តិ, សតានិ នវនវា បតេយ្យុំ កាយម្ហិ;
វស្សសតម្បិ ច ឃាតោ, សេយ្យោ ទុក្ខស្ស ចេវំ ខយោ។

៤៧៦. "អជ្ឈុបគច្ឆេ ឃាតំ, យោ វិញ្ញាយេវំ សត្ថុនោ វចនំ;
'ទីឃោ តេសំ [វោ (ក.)] សំសារោ, បុនប្បុនំ ហញ្ញមានានំ'។

៤៧៧. "ទេវេសុ មនុស្សេសុ ច, តិរច្ឆានយោនិយា អសុរកាយេ;
បេតេសុ ច និរយេសុ ច, អបរិមិតា ទិស្សរេ ឃាតា។

៤៧៨. "ឃាតា និរយេសុ ពហូ, វិនិបាតគតស្ស បីឡិយមានស្ស [កិលិស្សមានស្ស (ស្យា. ក.)];
ទេវេសុបិ អត្តាណំ, និព្ពានសុខា បរំ នត្ថិ។

៤៧៩. "បត្តា តេ និព្ពានំ, យេ យុត្តា ទសពលស្ស បាវចនេ;
អប្បោស្សុក្កា ឃដេន្តិ, ជាតិមរណប្បហានាយ។

៤៨០. "អជ្ជេវ តាតភិនិក្ខមិស្សំ, ភោគេហិ កឹ អសារេហិ;
និព្ពិន្នា មេ កាមា, វន្តសមា តាលវត្ថុកតា"។

៤៨១. សា ចេវំ ភណតិ បិតរមនីករត្តោ ច យស្ស សា ទិន្នា;
ឧបយាសិ វារណវតេ, វារេយ្យមុបដ្ឋិតេ កាលេ។

៤៨២. អថ អសិតនិចិតមុទុកេ, កេសេ ខគ្គេន ឆិន្ទិយ សុមេធា;
បាសាទំ បិទហិត្វា [បិធេត្វា (សី. ស្យា.), បិធិត្វា (ក.)], បឋមជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ។

៤៨៣. សា ច តហឹ សមាបន្នា, អនីករត្តោ ច អាគតោ នគរំ;
បាសាទេ ច [បាសាទេវ (សី. ស្យា.)] សុមេធា, អនិច្ចសញ្ញំ [អនិច្ចសញ្ញា (សព្ពត្ថ)] សុភាវេតិ។

៤៨៤. សា ច មនសិ ករោតិ, អនីករត្តោ ច អារុហី តុរិតំ;
មណិកនកភូសិតង្គោ, កតញ្ជលី យាចតិ សុមេធំ។

៤៨៥. "រជ្ជេ អាណាធនមិស្សរិយំ, ភោគា សុខា ទហរិកាសិ;
ភុញ្ជាហិ កាមភោគេ, កាមសុខា ទុល្លភា លោកេ។

៤៨៦. "និស្សដ្ឋំ តេ រជ្ជំ, ភោគេ ភុញ្ជស្សុ ទេហិ ទានានិ;
មា ទុម្មនា អហោសិ, មាតាបិតរោ តេ ទុក្ខិតា" [មាតាបិតរោ ច តេ ទុខិតា (?)]។

៤៨៧. តំ តំ ភណតិ សុមេធា, កាមេហិ អនត្ថិកា វិគតមោហា;

“មា កាមេ អភិនន្ទិ, កាមេស្វាទីនវំ បស្ស។

៤៨៨. “ចាតុទ្ទីបោ រាជា មន្ធាតា, អាសិ កាមភោគិន មគ្គោ;
អតិត្តោ កាលង្កតោ, ន ចស្ស បរិបូរិតា ឥច្ឆា។

៤៨៩. “សត្ត រតនានិ វស្សេយ្យ, វុដ្ឋិមា ទសទិសា សមន្តេន;
ន ចត្ថិ តិត្តិ កាមានំ, អតិត្តាវ មរន្តិ នរា។

៤៩០. “អសិសូនូបមា កាមា, កាមា សប្បសិរោបមា;
ឧក្កោបមា អនុទហន្តិ, អដ្ឋិកង្កល [កង្ខល (សី.)] សន្និភា។

៤៩១. “អនិច្ចា អទ្ធុវា កាមា, ពហុទុក្ខា មហាវិសា;
អយោគុឡោវ សន្តត្តោ, អឃមូលា ទុខប្ផលា។

៤៩២. “រុក្ខប្ផលូបមា កាមា, មំសបេសូបមា ទុខា;
សុបិនោបមា វញ្ចនិយា, កាមា យាចិតកូបមា។

៤៩៣. “សត្តិសូលូបមា កាមា, រោគោ គណ្ឌោ អឃំ និឃំ;
អង្គារកាសុសទិសា, អឃមូលំ ភយំ វធោ។

៤៩៤. “ឯវំ ពហុទុក្ខា កាមា, អក្ខាតា អន្តរាយិកា;
គច្ឆថ ន មេ ភគវតេ, វិស្សាសោ អត្ថិ អត្តនោ។

៤៩៥. “កឹ មម បរោ ករិស្សតិ, អត្តនោ សីសម្ហិ ឌយ្ហមានម្ហិ;
អនុពន្ធេ ជរាមរណេ, តស្ស ឃាតាយ ឃដិតព្ពំ”។

៤៩៦. ទ្វារំ អបាបុរិត្វានហំ [អវាបុរិត្វាហំ (សី.)], មាតាបិតរោ អនីករត្តញ្ច;
ទិស្វាន ឆមំ និសិន្នេ, រោទន្តេ ឥទមវោចំ។

៤៩៧. “ទីឃោ ពាលានំ សំសារោ, បុនប្បុនញ្ច រោទតំ;
អនមតគ្គេ បិតុ មរណេ, ភាតុ វធេ អត្តនោ ច វធេ។

៤៩៨. “អស្សុ ថញ្ញំ រុធិរំ, សំសារំ អនមតគ្គតោ សរថ;
សត្តានំ សំសរតំ, សរាហិ អដ្ឋីនញ្ច សន្និចយំ។

៤៩៩. “សរ ចតុរោទធី [សរស្សុ ចតុរោ ឧទធី (?)], ឧបនីតេ អស្សុថញ្ញរុធិរម្ហិ;
សរ ឯកកប្បមដ្ឋីនំ, សញ្ចយំ វិបុលេន សមំ។

៥០០. “អនមតគ្គេ សំសរតោ, មហឹ [មហាមហឹ (?)] ជម្ពុទីបមុបនីតំ;
កោលដ្ឋិមត្តគុឡិកា, មាតា មាតុស្វេវ នប្បហោន្តិ។

៥០១. “តិណកដ្ឋសាខាបលាសំ [សរ តិណកដ្ឋសាខាបលាសំ (សី.)], ឧបនីតំ អនមតគ្គតោ សរ;
ចតុរង្គុលិកា ឃដិកា, បិតុបិតុស្វេវ នប្បហោន្តិ។

៥០២. “សរ កាណកច្ឆបំ បុព្ពសមុទ្ទេ, អបរតោ ច យុគឆិទ្ទំ;
សិរំ [សរ (សី.)] តស្ស ច បដិមុក្កំ, មនុស្សលាភម្ហិ ឱបម្មំ។

៥០៣. “សរ រូបំ ផេណបិណ្ឌោបមស្ស, កាយកលិនោ អសារស្ស;
ខន្ធេ បស្ស អនិច្ចេ, សរាហិ និរយេ ពហុវិឃាតេ។

៥០៤. “សរ កដសឹ វឌ្ឍេន្តេ, បុនប្បុនំ តាសុ តាសុ ជាតីសុ;
សរ កុម្ភីលភយានិ ច, សរាហិ ចត្តារិ សច្ចានិ។

៥០៥. “អមតម្ហិ វិជ្ជមានេ, កឹ តវ បញ្ចកដុកេន បីតេន;
សព្ពា ហិ កាមរតិយោ, កដុកតរា បញ្ចកដុកេន។

៥០៦. “អមតម្ហិ វិជ្ជមានេ, កឹ តវ កាមេហិ យេ បរិឡាហា [សបរិឡាហា (សី. អដ្ឋ.)];
សព្ពា ហិ កាមរតិយោ, ជលិតា កុថិតា កម្បិតា សន្តាបិតា។

៥០៧. ‘‘អសបត្តម្ហិ សមានេ, កឹ តវ កាមេហិ យេ ពហុសបត្តា;
រាជគ្គិចោរឧទកប្បិយេហិ, សាធារណា កាមា ពហុសបត្តា។

៥០៨. ‘‘មោក្ខម្ហិ វិជ្ជមានេ, កឹ តវ កាមេហិ យេសុ វធពន្ធោ;
កាមេសុ ហិ អសកាមា, វធពន្ធទុខានិ អនុភោន្តិ។

៥០៩. ‘‘អាទីបិតា តិណុក្កា, គណ្ហន្តំ ទហន្តិ នេវ មុញ្ចន្តំ;
ឧក្កោបមា ហិ កាមា, ទហន្តិ យេ តេ ន មុញ្ចន្តិ។

៥១០. ‘‘មា អប្បកស្ស ហេតុ, កាមសុខស្ស វិបុលំ ជហី សុខំ;
មា បុថុលោមោវ ពឡិសំ, គិលិត្វា បច្ឆា វិហញ្ញសិ។

៥១១. ‘‘កាមំ កាមេសុ ទមស្សុ, តាវ សុនខោវ សង្ខលាពទ្ធោ;
កាហិន្តិ ខុ តំ កាមា, ឆាតា សុនខំវ ចណ្ឌាលា។

៥១២. ‘‘អបរិមិតញ្ច ទុក្ខំ, ពហូនិ ច ចិត្តទោមនស្សានិ;
អនុភោហិសិ កាមយុត្តោ, បដិនិស្សជ [បដិនិស្សរ (សី.)] អទ្ធុវេ កាមេ។

៥១៣. ‘‘អជរម្ហិ វិជ្ជមានេ, កឹ តវ កាមេហិ [យេសុ ជរាយ ច; មរណព្យាធិហិ គហិតា (?)] យេសុ ជរា;
មរណព្យាធិគហិតា [យេសុ ជរាយ ច; មរណព្យាធិហិ គហិតា (?)], សព្វា សព្វត្ថ ជាតិយោ។

៥១៤. ‘‘ឥទមជរមិទមមរំ [ឥទំ អជរំ ឥទំ អមរំ (?)], ឥទមជរាមរំ បទមសោកំ;
អសបត្តមសម្ពាធំ, អខលិតមភយំ និរុបតាបំ។

៥១៥. ‘‘អធិគតមិទំ ពហូហិ, អមតំ អជ្ជាបិ ច លភនីយមិទំ;
យោ យោនិសោ បយុញ្ជតិ, ន ច សក្កា អយដមានេន’’។

៥១៦. ឯវំ ភណតិ សុមេធា, សង្ខារគតេ រតឹ អលភមានា;
អនុនេន្តី អនិករត្តំ, កេសេ ច ឆមំ ខិបិ សុមេធា។

៥១៧. ឧដ្ឋាយ អនិករត្តោ, បញ្ជលិកោ យាចិតស្សា បិតរំ សោ;
‘‘វិស្សជ្ជេថ សុមេធំ, បព្ពជិតុំ វិមោក្ខសច្ចទស្សា’’។

៥១៨. វិស្សជ្ជិតា មាតាបិតូហិ, បព្ពជិ សោកភយភីតា;
ឆ អភិញ្ញា សច្ឆិកតា, អគ្គផលំ សិក្ខមានាយ។

៥១៩. អច្ឆរិយមព្ភុតំ តំ, និព្ពានំ អាសិ រាជកញ្ញាយ;
បុព្ពេនិវាសចរិតំ, យថា ព្យាករិ បច្ឆិមេ កាលេ។

៥២០. ‘‘ភគវតិ កោណាគមនេ, សង្ឃារាមម្ហិ នវនិវេសម្ហិ;
សខិយោ តិស្សោ ជនិយោ, វិហារទានំ អទាសិម្ហ។

៥២១. ‘‘ទសក្ខត្តុំ សតក្ខត្តុំ, ទសសតក្ខត្តុំ សតានិ ច សតក្ខត្តុំ;
ទេវេសុ ឧប្បជ្ជិម្ហ, កោ បន វាទោ មនុស្សេសុ។

៥២២. ‘‘ទេវេសុ មហិទ្ធិកា អហុម្ហ, មានុសកម្ហិ កោ បន វាទោ;
សត្តរតនស្ស មហេសី, ឥត្ថិរតនំ អហំ អាសឹ។

៥២៣. ‘‘សោ ហេតុ សោ បភវោ, តំ មូលំ សាវ សាសនេ ខន្តី;
តំ បឋមសមោធានំ, តំ ធម្មរតាយ និព្ពានំ’’។

៥២៤. ឯវំ ករោន្តិ យេ សទ្ទហន្តិ, វចនំ អនោមបញ្ញស្ស;
និព្ពិន្ទន្តិ ភវគតេ, និព្ពិន្ទិត្វា វិរជ្ជន្តីតិ។

ឥត្ថំ សុទំ សុមេធា ថេរី គាថាយោ អភាសិត្ថាតិ។

មហានិបាតោ និដ្ឋិតោ។

សមត្តា ថេរីគាថាយោ។

គាថាសតានិ ចត្តារិ, អសីតិ បុន ចុទ្ទស [គាថាសង្ខ្យា ឥធ អនុក្កមណិកគណនាវសេន ឋាកដា]; ថេរិយេកុត្តរសតា [ថេរីយេកុត្តរឆសតា (?) តីសមត្តាបិ បញ្ចសតមត្តាបិ ថេរិយោ ឯកតោ អាគតា មនសិកាតព្ពា], សព្ពា តា អាសវក្ខយាតិ។

ថេរីគាថាបាឡិ និដ្ឋិតា។